

misli

THOUGHTS - LETO 31
SEPTEMBER 1982

misli

(THOUGHTS)

Religious and Cultural Monthly
in Slovenian language

Informativni mesečnik
za versko in kulturno življenje
Slovencev v Avstraliji

+

Ustanovljen (Est.) leta 1952

+

Izdajajo slovenski frančiškani
v Avstraliji

+

Urejuje in upravlja
(Editor and Manager)

FR. BASIL A. VALENTINE,
O. F. M.,
Baraga House, 19 A'Beckett St.,
KEW, Victoria 3101
Tel.: (03) 861 7787

+

Naslov MISLI: P.O. BOX 197,
KEW, Victoria 3101

+

Letna naročnina (Subscr.) \$ 5.—,
izven Avstralije (Overseas) \$ 8.—,
letasko s posebnim dogovorom.
Naročnina se plačuje vnaprej

+

Rokopisov ne vračamo
Dopisov brez podpisa
uredništvo ne sprejema
Za članke objavljene
s podpisom odgovarja pisec

+

Stava (Setting): MISLI,
19 A'Beckett St., Kew, Vic. 3101

+

Tisk (Print): Distinction Printing,
164 Victoria St., Brunswick, Vic.
Tel.: 380 6110

+

K SLIKI na platnicah:
Tudi slap Peričnik je znan
kot ena bogatih slovenskih
naravnih lepote.

KNJIGE! KNJIGE! KNJIGE!

Poština v ceni ni vključena!

UČBENIK SLOVENSKEGA JEZIKA, I. in II. DEL (SLOVENIAN LANGUAGE MANUAL, PART I. and PART II.) Cena prvega dela 7.— dol., drugega dela 8,50 dol.

ANGLEŠKO-SLOVENSKI in SLOVENSKO-ANGLEŠKI SLOVAR v eni knjigi (Komac — Škerlj). Žepna izdaja. Cena 8.— dol.

SHEPHERD OF THE WILDERNESS — Življenjepiš misijonarja Baraga v angleški žepni izdaji. Spisal Bernard J. Lambert. — Cena 2.— dol.

POLITIKA IN DUHOVNIK — Zanimivo domače pisana avtobiografija pokojnega izseljenskega duhovnika Msgr. Ignacija Kunstlja. Cena 2.— dol.

ŠKOF ROŽMAN, I., II. in III. knjiga. — Odlično delo dr. Jakoba Kolariča CM in podprto s številnimi dokumenti. Cena vseh treh knjig skupaj je 40.— dol. (Posamezne knjige: prva 7.—, druga 9.—, tretja 28.— dol.)

LJUDJE POD BIČEM — Trilogija izpod peresa pokojnega Karla Mauserja iz življenja v Sloveniji med revolucijo in po vojni. Zares vredna branja. Cena vsem trem delom samo 10.— dol.

TRENTKI MOLKA — Misli za vsak dan leta je napisal Franc Sodja CM. Knjiga, ki je izšla v Argentini, stane vezana 4.— dol, broširana 3.— dol.

POPOTNIKI — Eden zadnjih romanov, ki je izšel v zdomstvu. Napisal Aleksej Goriški. Strani 456. Cena 10.— dol.

ZGODBE O ZDOMCIH IN ŠE KAJ — Spisal Franc Blükvič. Cena 6.— dol.

SLOVENIA LAND OF MY JOY AND MY SORROW — Vlado Kozina, slovenski duhovnik v ZDA, v angleščini živo opisuje, kako je kot mlad študent—bogoslavca doživljal grozote revolucije v Sloveniji. Strani 321 velikega formata. Cena 9.— dol.

TEHARJE SO TLAKOVANE Z NAŠO KRVJO — Izjava prič o teharskih dogodkih po vojni v letu 1945. Cena 2.— dol.

V ROGU LEŽIMO POBITI — Napisal Tomaž Kovač, priča pokola tisočev po vojni v letu 1945. Cena 2.— dol.

REVOLUCIJA V HOTEDRŠICI — Siena Blažič. Cena 2.— dol.

(Dalje na notranjih zadnjih platnicah!)

NEKDO me je zagrabil za jezik češ: Sem mislil, da bodo zdaj, ko imate IBM, izhajale MISLI točno v začetku meseca, pa se je avgustova že nekje zataknila... Povedal sem mu, da take obljube nisem nikoli naredil in bi je ne upal narediti noben urednik. Res, lastni IBM odlično pomaga, ker so članki pripravljani za tisk doma (tudi v poznih večernih urah!) ter mi ni treba po dvakrat ali celo trikrat na dan leteti v tiskarno. Tudi je z njim mesečno nekaj sto dolarjev manj stroškov. Čas pa me še vedno lovi, ker je pač urejevanje MISLI eno mnogih mojih opravil. Ko bi imel samo mesečnik na skrbi, bi res lahko dosegel do dneva točno izhajanje, tako pa mi z nepredvidenimi zadevami (naj imenujem samo obiske bolnikov in pogrebe!) ali pa izrednimi pripravami (n.pr.avgustov koncert) enostavno uric zmanjka. Samo 24 jih je vsaki dan — čudežev pa tudi p. Bazilij še ne zna delati. Eno je gotovo: po možnosti bodo MISLI izšle čim bližje začetku vsakega meseca; bodo pa gotovo tudi izjeme, ki bodo s strani bralcev zahtevale malo potrpljenja. Osebnost sem samo vesel, da MISLI kljub vsemu še izhajajo — za kar se imajo vsekakor zahvaliti darovalcem v Tiskovni sklad. Bog jim povrni!

— Urednik in upravnik

VSEBINA * Leto ostarelih – stran 225 * Lepo je biti star – stran 226 * Jezik in narodna pripadnost – t. d., Argentina – stran 227 * Nekaj zgodovinskih dejstev – J. Š (Novi list) – stran 228 * Mladina piše . . . – zbrala Aleksandra L. Ceferin – stran 231 * Tudi starost je lahko lepa – Drago Oberžan – stran 232 * Adelaidski odmevi – P. Janez – stran 233 * Slomškove misli o petju – stran 234 * P. Bazilij tipka . . . – stran 235 * Koncert 1982 – Jaka Naprošen – stran 237 * Nekaj slik koncertne prireditve – strani 240 in 241 * Izpod Triglava – stran 242 * Izpod sydneyskih stolpov – P. Valerijan – stran 244 * Pesem dveh src – roman – Florence L. Barclay – stran 247 * Naše nabirke – stran 247 * Bodočnost in ostareli – stran 248 * Z vseh vetrov – stran 250 * Kotiček naših mladih – stran 252 * Križem avstralske Slovenije – stran 253 * Dovtipne od doma – resnici v brk . . . – stran 255 * Križanka (K.B v tržaški Mladiki) – stran 256

BOŽJE

IN
ČLOVEŠKE

LETNIK 31

ŠT. 9

SEPTEMBER 82

Leto ostarelih

LETO 1979 je Organizacija Združenih Narodov oklicala za LETO OTROKA in moramo reči, da se je takrat o otroku kar precej govorilo ter pisalo. Je pa tudi utihnilo, čim je bilo leta konec. Res bi bilo zanimivo pregledati, koliko bobnečih besed po raznih takratnih zborovanjih danes po svetu otrokom prinaša zrele sadove. Ljudje tako radi ostanemo pri besedah . . .

Letošnje leto ni nič manj pomembno. OZN ga je oklicala za LETO OSTARELIH. Pa moramo priznati, da se je doslej o njem govorilo in pisalo mnogo manj kot takrat o Letu otroka. Nekako tiho in mirno je šlo vse skupaj mimo nas, kakor ostarelim tiho in mirno odtekajo zadnja leta življenja. Bati se je bilo, da ne bo le kaj malo sklepov izpolnjenih v bodočnosti, ampak celo, da bo šlo leto neopaženo mimo in do kakšnih pametnih sklepov sploh ne bo prišlo . . .

Zdaj pa je v našem LETU OSTARELIH le odjeknilo. To je bila svetovna konferenca OZN o pomoči vseh družbenih skupin starejšim ljudem, ki je potekala na Dunaju od 26. julija do 6. avgusta. Nad 120 držav je imelo na njej svoje predstavnike, med njimi tudi Vatikan, ki je poslal šestčlansko delegacijo s tajnikom papeškega sveta za družino – kardinalom Huneusom – na čelu.

Po poročilih svetovnih časopisov so zlasti predlogi apostolskega sedeža naleteli na soglasno odobravanje. Cerkev je pokazala, da je na tem področju doma, mnogo bolj kot vodstva državnih skupnosti. Saj je preko stoletij prav tu dala človeški družbi velik prispevek: vedno je skrbela za starejše osebe, zlasti reveže; vedno je opozarjala na človeški in krščanski vidik starosti, ki zahteva javno zanimanje in pomoč ostarelim. Starost je po nauku Cerkve naravna stopnja in krona življenja. Res je, da v tem obdobju pojemajo telesne moči

Hitro, hitro mine čas,
mine tudi lep obraz . . .

Lepo je biti star

Milost je postati star.

Bog nas drži na tehtnici.

*Čas teče – kot bi trenil,
pa ostarimo, predno se zavemo.*

*Lasje sivijo, spomin popušča,
pozabljam, kar je pravkar bilo.
Vendar nam kot v daljni megli
nejasno ostaja buden spomin.*

*Radi se oziramo nazaj
v otroški svet,
ko smo še na robu poti
trgali cvetje:
tu smo bili srečni in zadovoljni
– zlata doba, kje si ostala?*

*Starosti največji sovražnik
nam je osamelost.
V družabni igri in veselem petju
pa spet najdemo veselje.*

*Pot v starost je pogosto
mučna in dolga –
tudi tu rastejo rože s trnjem
na isti veji.
Vsakdo mora namreč sam nositi
svojo usodo.
In vendar – nočemo obupati!*

in mnogim tudi duhovne sile, toda to je tudi čas, ko ljudje žanjejo sadove svojega dela. Je doba modrega in treznega premisleka ter umirjenja.

Delo delegacije apostolskega sedeža na konferenci je bilo zlasti opazno pri sestavljanju skupnega programa pomoči starejšim ljudem. Vatikanski delegati so predložili več tehtnih misli za izboljšanje in uresničitev tega načrta. Opozorili so na potrebno solidarnost do ostarelih, obsodili vse oblike zapostavljanja in izkoriščanja starejših oseb; zlasti so se zavzeli za pomoč siromašnim osebam, med katerimi so ostarele ženske najbolj prizadete. Pomen vere je v tretjem obdobju življenja važen dejavnik, kakor so duhovni in verski dejavniki tudi sestavni del vsake družbene politike, zlasti pa še ustrezne priprave na starost. Poudarili so tudi dolžno spoštovanje do velikega duhovnega bogastva starejših ljudi, ki ga ti lahko posredujejo družbi, zlasti mladini. Prav spoštovanje do ostarelih je merilo za to, koliko spoštujemo življenje v vseh njegovih obdobjih. Človek nima nobene pravice svojevoljno razpolagati z življenjem – od spočetja pa prav do smrti.

Vse to so iskrene in globoke misli, ki pa dobijo svoj pomen le v vsakdanjem praktičnem življenju. Generalni tajnik OZN Perez de Cuellar je ob sklepu te svetovne konference poudaril, da je bilo to mednarodno srečanje izredna prilžnost, ko so bili prav vsi delegati držav zares enotnega mnenja pri reševanju pomembnih vprašanj ostarelih.

Vsekakor bodo bodoča leta pokazala na sadove te važne konference LETA OSTARELIH 1982. Eno pa vemo vsi že danes: Mirno starost bodo lahko dočkali ljudje le v primeru, če ne bo vojn, oboroževanja in če bodo denarna sredstva, ki jih danes trošijo države za nakup orožja, uporabljena v miro-ljubne namene. Drugače pa so ostareli lahko samo veseli, da so že blizu konca poti, srednja in mlajša generacija pa morda starosti niti ne bosta nikoli dosegli . . .

JEZIK in narodna pripadnost

Članek je izšel v našem argentinskem tisku, obravnava pa vsekakor problem, ki ni doma le med argentinskimi priseljenci ali samo med tamkajšnjimi Slovenci, ampak je splošen problem izseljenstva. Tudi mi v Avstraliji srečavamo ta vprašanja. Zato je članek vreden tudi našega branja in – razmišljanja. – Urednik

LAHKO bi ta članek naslovili tudi: jezik in folklo-
ra, oživljanje narodne dediščine in podobno. V bistvu
pa gre za to, ali naj bo naša vzgoja doraščajočega rodu
prvenstveno v skrbi za obvladanje in ohranitev sloven-
skega jezika, ali naj se poudarja bolj krepitev sloven-
ske zavesti in pripadnosti slovenskemu poreklu, folklo-
ri, tradiciji.

Povod za to nam je dalo pismo moravskega Čeha
Aloisia Paducha, ki je 23. junija pisal listu "La Pensa"
pismo, ki ga tu podajamo samo v kratkem povzetku:
Pri manifestacijah za Malvine so pred vladno palačo
posamezne etnične skupine v Argentini izrazile svojo
pridružitve argentinskemu boju (večinoma v narodnih
nošah). Le ena sama etnična skupina ni bila prisotna:
češka. Zakaj? se sprašuje Paduch in tudi sam odgo-
varja: "Ker je ni več." Še v letih 1930 – 1960 je bilo
Čehov-Slovakov 40.000. Imeli so deset društev, kul-
turnih, rekreacijskih, športnih, katerih vsako je imelo
gledališko dvorano, pevski zbor, orkester, knjižnico,
restavracijo, radijske ure itd. Prirajali so domače po-
jedine (koline!), plese, kjer je mladina iskala pot v
dvojezične zakone . . . Potem so se razlili v najraz-
ličnejše poklice in kraje. Narodnostna skupina se je
manjšala. To je bila emigracija po prvi svetovni vojni.
"Po drugi se ni priselil noben Čeh." (Slovaki pač, a
le nekaj malega. Pa se zdi, da Paduch misli predvsem
na Čehe.) Emigracija ni dobila prirastka, polagoma je
pozabila na jezik. Zdaj te etnične skupine ni več. Za-
kaj? Paduch odgovarja: "Ker ni bilo učiteljev, ki bi
mladino učili."

Naj navedem še en primer in ramoškega okolja:
Tam živi samotni Čeh, katerega oče se je preselil iz
Češke, on pa se je rodil že tu. Za prav iste manifesta-
cije bi se rad pridružil češki skupini, pa je ni bilo. Za-
to je segel v častitljivo domačo skrinjo, vzel iz nje o-
četovo češko narodno nošo in šel sam na Majski trg.
Kateri skupini se je pridružil, ali pa je stal tam sam
samcat kot okleščeni viharnik, mi njegova soseda ni
povedala in tudi ni važno. Važno je to, da je on, ki

zelo slabo govori svoj materini jezik, na vsak način
hotel izpričati svoje češko narodno poreklo, pa po-
nosno argentinsko državno pripadnost.

Komu je treba dati prednost: jeziku ali pripadno-
sti "narodni dediščini", če hočemo narodnostno re-
ševati Slovence in čim pozneje doživeti usodo češkega
etnične skupine, morda jo odložiti še za petdeset in
morda še za več let?

Naj dodamo še ta-le dva dogodka:

Tržaški pisatelj Vinko Beličič je nekje zapisal, da
je navdušen nad slovenskimi argentinskimi mladci,
ker – v Argentini rojeni – tako lepo in samozavestno
govore slovensko. "Toplo sem jim stisnil roko . . ."

Na drugi strani pa so listi pisali, da so iz ZDA prišle
skupine mladih na Koroško v goste pet slovenske pe-
smi, pa se niso s Korošci niti mogli sporazumeti. O
tem mi je nekdo sporočil s pripombo: "Še mojega
brata otroci niso več znali slovensko, zgodaj so se po-
američanili. Pojejo sicer slovenske pesmi, pa jih ne ra-
zumejo, in se bojim, da ne bodo dolgo Slovenci."

Morebiti bo v njih narodnostno zavednost budilo
to, da so spoznali lepoto očetove domovine, kajti če-
sar ne poznaš, ne moreš vzljubiti, je že večkrat pouda-
ril naš filozof dr. Komar.

Kot nasprotje temu sem doživel tole: Bil sem na
tridesetletnici slovenskega ljudskošolskega tečaja
(11 takih šol je v Argentini!). Videl sem: mati, izse-
ljenka iz domovine, je bila med prvimi, ki je hodila
kot deklica v to šolo; hči ji je sledila in je zdaj sama
učiteljica na tej šoli; mali vnuček pa hodi v isto šolo
kot je prej hodila njegova babica . . . Že tretji rod to-
rej, pa znajo vsi lepo slovensko govoriti in brati in pe-
ti, pa tudi nastopati na odrih in v narodni noši, bodisi
v Lujanu (Marijina božja pot) bodisi na Majškem tr-
gu . . .

Imeli smo učitelje in jih še imamo, že v Argentini
vzgojene. Bogu hvala in njim čast!

In tu smo pri začetku in koncu: v slovenski zavedni

družini. V začetku je bila **beseda**, in ko te ne bo več v slovenski družini, **slovenske** družine ne bo. Bo začetek konca. Otroke bo težko vzgojiti v slovenski zavesti. Otrok se rodi z našo besedo v družini, raste z njo v njeni toploti in ljubezni, se usmeri ob njej; in potem šele pride šola, učitelj in duhovnik, ki postanejo opora vzgoji staršev, ki kakor kolje podpirata trte, da rode sočen sad. "Ni bilo učiteljev jezika," trdi Paduch, v resnici pa le ni bilo več čeških družin! Šola in cerkev samo dopolnjujeta domačo vzgojo staršev, da znajo otroci – govoriti slovensko, moliti, peti in brati.

Naši otroci znajo vse to . . . Ali pa tudi **hočejo** brati? **Hočejo** govoriti? Tu – v volji – je treba zastaviti narodnostno vzgojo, da predčasno ne utonemo. V

začetku je beseda, je **jezik**. Skrivnost uspeha je, da mladi rod vzljubi jezik, da je ponosen nanj, da hoče z branjem bogatiti svoj besedni zaklad in da raste z njim kot s **svojim** jezikom, ne **tujim**. Če bo to doseženo, bo vse drugo navrženo: narodna zavest, privržanost na dediščino prednikov, na njihovo vero in tudi folkloro, na zgodovino, obisk v domovino . . . Zato tudi naša prvenstvena skrb: krepitev slovenskega jezika kot občevalnega jezika **med nami in v naših družinah**. Jezik je dinamičen izraz slovenske ustvarjalnosti, "dediščina" je ubujanje mrtvih. Neuporaba jezika pa je – začetek konca. "Slovenec v Ameriki" je nekaj čisto drugega, kakor "Amerikanec slovenskega pokolenja". Se vam ne zdi!?

t. d.

V **PREJŠNEM** stoletju je nemško in avstrijsko zgodovinopisje izdelalo teorije o "zgodovinskih" in "nezgodovinskih" narodih s prikritim imperialističnim namenom. Tako imenovani nezgodovinski narodi, ki naj bi nikoli v svoji zgodovini ne imeli lastne države ali državnosti, naj tudi ne bi bili sposobni razvoja in nadaljnega obstoja. Zato naj bi dali prostor "velikim", v Avstro-Ogrski zlasti Nemcem. Ti naj bi segali od Severnega morja do Jadrana ter prinesli vsej Srednji Evropi silo svoje kulture in duha. Tako sta predvidevala tudi znana socialistična teoretika Marx in Engels.

Od vseh narodov v Avstro-Ogrski, razglašeni za nezgodovinske, tj. poleg Slovkov, Rumunov in Ukrajincev, so bili nemškonacionalnim težnjam najbolj napoti Slovenci, zato se je nanje usmeril največji politični, gospodarski in psihološki pritisk. Poplava lažnih zgo-

Nekaj zgodovinskih dejstev

Originalni naslov tega članka se glasi:

FIGOV LIST ZA SLOVENSKE ZGODOVINARJE

dovinskih teorij o slovenskem suženjstvu v zgodovini, zlasti z univerze v Gradcu, je bila tako divja in vseobsežna, tako sugestivna, da zoper njo ni bilo ugovora. Vsrkali so jo slovenski študentje, misleč v svoji kmečki preproščini in naivnosti, da je gotovo resnično, če suženjstvo Slovencev v zgodovini doženejo na najvišji ustanovi znanosti.

Vplivala je na mnoge slovenske pesnike in pisatelje, vzbujala v njih svetožalje, občutek slovenske nesrečnosti, iz katerih so se jim porajali stihji; vplivala na pisateljsko zavest, posebno pri Cankarju, tako da se je nesrečnostna podoba slovenstva, pravzaprav edino slovenstva v primeri z drugimi, globoko vsidrala v književnost, šolske knjige in s tem v mišljenje ljudi.

Vplivala je odločilno tudi na slovensko idejno delovanje in politično mišljenje, prilegajoča se zlasti ideologiji panslavizma, ki je Slovincem ponujal pred nemškimi pritiskom dokončno "rešitev" v slovanskem zlitju, kar pa je bilo samo krinka imperializma carske in nato stalinistične Rusije.

Posledica te lažne zgodovinske podobe o slovenstvu je ostala vse do danes. Razni slovenski duhovi so zato

iskali odrešitev slovenskih razmer vedno le s posnemanjem modelov na tujem, od pretirane zagledanosti v Rim, ali temu nasproti, v Moskvo; ali pa od Kocbekovih posnemanj francoskih ter nemških zgledov krščanskega socializma pa do današnjega "pokoncilstva", ki se napaja nad holandskimi ali tezejskimi zgledi ipd. Da bi kdo izoblikoval samostojne slovenske predloge, se je le redko dogodilo in razen Prešerna bi komaj še kakega slovenskega duha mogli označiti za resnično slovensko doživetege.

Pa saj tudi ni moglo biti drugače, če je naša javnost še danes prepričana, da smo narod brez zgodovine, ki se ne more meriti z nemškimi ali italijanskimi in niti s hrvaškimi sosedi.

Posledica takšnih razširjenih gledanj na slovenstvo pa je tudi ta, da so slovenski ljudje pripravljani čimprej odredi se slovenstvu, ki ga imajo za sramotno in suženjsko ali pa vsaj manjvredno. Koliko slovenskih ljudi se je ponemčilo, da bi bili nekaj "vredni"; koliko slovenskih staršev je dalo svoje otroke npr. v italijanske šole, da bi bili finejši, uglednejši v življenju, ne pa pripadali majhnemu, nezgodovinskemu, manjvrednemu slovenstvu. S tem pa so ideologi svoji namen dosegli.

In vendar gre za lažne prikaze, ki pa jih odgovorni vse do danes niso izločili iz šolskih knjig, tako da še naprej uničevalno in razkrojevalno vplivajo na slovensko zavest. In pri tem igra samo slovensko zgodovino-pisje ključno vlogo dobavitelja manjvrednostnih argumentov o preteklosti slovenskega naroda, vztrajajoč na nacionalistično imperialističnem modelu zgodovinskega tolmačenja, kot se je bil izoblikoval pod staro monarhijo in potem v obdobju šestojanuarske diktature.

In to še potem, ko celo avstronemško zgodovino-pisje priznava nekatera pozitivna dejstva iz slovenske zgodovine. Na primer to, da po uporu Ljudevita Posavskega v Karantaniji (828) ni bilo odpravljeno slovensko plemstvo, pač pa da se je vključilo v sloj visokega plemstva Vzhodnofrankovskega kraljestva (H. Dopsch v Carinthii 1976, str. 37, opirajoč se na raziskave M. Mitterauerja). Temu nasproti slovensko zgodovino-pisje še nadalje trdovratno vztraja na trditvi, da je bilo slovensko plemstvo odstranjeno in da smo postali tako "sužnji Nemcem".

Ker je ta trditev brez podlage v virih in celo v nasprotju z duhom tedanjega obdobja, je očitno, da ni postavljena iz znastvene resnicoljubnosti, temveč zaradi ideologije in njenih prikritih namenov: vcepeljati Slovence manjvrednostne občutke in jih v zavesti napravljati godne za poslovanjenje.

Slovenska javnost tudi ni seznanjena z nekaterimi novimi odkritji v zvezi z ustoličevanjem naših vojvod. Npr. s tem, da je bilo poznano širom po Evropi.

V svoje delo "Selva de varia lecion" ga je namreč zajel tudi Pero Mexia, "magnifico caballero" iz Seville, življenjepisec cesarja Karla V., španskega kralja in vnuka cesarja Maksimilijana I. Poročilo o ustoličevalnem obredu je prevzel od Piccolominija De Europe (1458) in od Sabellicusa (Paris 1528). — Prim. Peter Krendl v Carinthii 1976, str. 141.)

Omenjena knjiga je zbirka zanimivih spisov, anekdot, znanstvenih dognanj tedanjega časa. V španščini je izšla prvič leta 1540 in doživela do leta 1673 celih 38 izdaj, deloma razširjenih.

Že 1544 je bila prevedena v italijanščino in imela do leta 1682 kar 40 izdaj. Leta 1552 je izšel francoski prevod in bil do 1675 ponatisnjen v 40 izdajah. Leta 1564 se pojavi tudi že nemški prevod — štiri izdaje še do leta 1651. — Leta 1581 je izšel prevod v holandščino, s štirimi izdajami do 1617. Leta 1571 angleški prevod — 6 izdaj do 1651. Izšel pa je tudi latinski prevod.

Koroško ustoličevanje je poznala torej vsa Evropa in dokazano je, da je bil izvod omenjene knjige, v kateri je bilo opisano, že leta 1576 prisoten tudi v Mehiki.

Ob vsem tem se ne čudimo, če je ustoličevanje zanimalo tudi Thomasa Jeffersona, tvorca demokratične ameriške ustave (1776). Spoznal ga je nadrobneje iz dela Jeana Bodina "Les six livres de la republique" (1567) in ga je, ako mu ni dalo že ideje same, vsaj utrdilo v prepričanju, da oblast, ki jo ljudstvo izroči vladarju, ni neka utopija, temveč da je že obstajal narod tj. Karantanci, ki jo je na ta način izvajal.

Kljub očitnemu zgodovinskemu pomenu karantanskega ustoličevanja pa ga slovensko zgodovino-pisje še nadalje prikazuje zgolj kot zanimivo folkloro, s katero si je novi vladar samo hotel pridobiti priljubljenost pri domačinih. Vztraja na trditvi, da je bilo zadnje ustoličevanje leta 1414 z Ernestom Železnim, ko je bilo v

Slavne priče naše preteklosti: KNEŽJI KAMEN (na desni) in VOJVODSKI ali KNEŽJI PRESTOL na Gosposvetskem polju (na levi ob naslovu).

resnici le zadnjikrat v kmečkem obredu. Zamolčuje njegovo nadaljevanje v poklanjanju deželnih stanov do Karla VI. (1728), ko se je poklanjanje in zapriseganje izvršilo še vedno le v slovenskem jeziku, kar še posebej priča o nadaljevanju karantanskega prava, saj je bila tedaj Koroška dve tretjini nemško govoreča.

V nekaterih primerih gre tudi za manipuliranje, tako da se zgodovinska dejstva objavljajo le v akademskih publikacijah, za javnost nedostopnih, medtem ko se po šolskih knjigah objavljajo še naprej stare trditve. Tako je znanost rešena, ideologija pa je dobila svoje.

Avstronemško in slovensko zgodovinopisje sta si nadalje enotna v tem, da zamolčujeta vsebino listine "Privilegium maius" iz leta 1359, s katero je avstrijski vojvoda Rudolf IV. ponaredil zgodovinski položaj vojvodine Avstrije. Listina naj bi namreč dokazala, da je Avstrija ob povzdigu v vojvodino leta 1156 dobila pod kraljem Friderikom I. posebne pravice pri podeljevanju fevdov: med drugim sprejem fevda na konju in ne kleče kakor drugi, z vojvodskim klobukom na glavi; avstrijski vojvoda da je vrhovni lovski nadmojster v cesarstvu itd. — To pa so bile pravice karantanskega vojvode.

Avstrijski vojvoda Rudolf IV. jih je s to ponarejeno listino samo raztegnil na vse dedne dežele tj. karantanske in avstrijske. Dejansko pa jih je tedaj že imel, ker je bil tudi vojvoda na Koroškem. In mogoče prav

zato ni ta ponaredba vzbudila odpora deželnih stanov.

Svoje lastno zgodovinsko pravo tj. državnost je tedaj imela le Koroška, kot osrednja dežela in vojvodina Karantanije oz. Velike Karantanije, in ne Avstrija. Slednja je nastala kot vojvodina iz bavarske Vzhodne krajine in ni bila prvotna. Avstrija sama je oblikovala svojo državnost na zgodovinskem pravu Karantanije, torej na slovenskem pravu. In prav ta okoliščina ne gre v račun ideološkim zgodovinopiscem.

Enotni so si v tem, da hočejo prikazati Slovence kot nekakšno šemasto ljudstvo, ki mu je dokončno dostojanstvo prinesla šele ta ali ona ideologija in ga osvobodila "tisočletnih okovov". Da bi ostalo prepričanje, kakor da Slovenci v zgodovini niso veljali nič, tudi zamolčujejo pomen bojov s Turki, vpade slovenskih čet v Bosno in seveda izreden pomen bitke pri Sisku (1593), ki so jo izvojevali zlasti Kranjci. Če bi padel Sisek, bi bili Turki pred Ljubljano in pot v Italijo in naprej v nemške dežele bi jim bila odprta. Da Turki niso šli naprej, skušajo razlagati le z geografskimi zaprekami, češ da s svojimi lahkimi konji niso mogli čez gorovje. Zamolčijo pa spet ogromne žrtve slovenskih ljudi. Zakaj pa so npr. Turki osvojili gorato Bosno in Bolgarijo?

Danes se torej že resno postavlja vprašanje, kdaj se bo slovensko zgodovinopisje izkopalno iz ideologij in tolmačilo zgodovinsko resnico?

J. Š. (Novi list)

Kočevje

Mladina piše...

Premalo se razpravlja, kaj mladina dela in misli, kakšni so njeni pogledi na svet, upi za budocnost . . . Tudi ta dva sestavka, ki sta prosta spisa višješolcev, zrcalita miselnost študentov.

ALEKSANDRA L. CEFERIN

PRIJATELJSTVO

NE POMNIM časa, ko ne bi imel prijateljev. Moja družina mi je dajala ljubezen in varnost, ko sem rasel, a prijatelji so bili vedno del mojega življenja. Človek rabi človeka, potrebuje prijateljstvo.

Čemu so prijatelji? Prijatelj je ta, ki ostane prijatelj v dobrih in težkih časih. Marsikateri dan ali dogodek je mnogo lepši, kadar imamo prijatelje, s katerimi ga delimo. Tudi negotovi, težki dnevi v našem življenju so svetlejši in lažji, če imamo ob sebi prijatelje, ki nam svetujejo in dajejo pogum. Prijatelji nudijo pomoč – ne ker morajo, ampak ker hočejo.

Prijatelji nam pomagajo rasti. Ob njih se učimo, kako živeti z drugimi. Od njih si pridobivamo znanja in se naučimo sprejeti človeka kot je; ne gledati samo na zunaj, ampak na duševne in značajne vrline. Prav tako se učimo ob njih ne soditi napak drugih, temveč jim pomagati, da jih premostijo.

Prijatelji napravijo življenje zanimivejše in bolj razgibano, saj je prijetno delati in se zabavati skupaj. Vedno je tudi lažje reševati probleme, kadar je več glav, ki premišlujejo.

Čas ne spremeni pravega prijateljstva. Nesreče in preizkušnje ga ne oslabijo, ampak ga ojačajo. Tako se pravo prijateljstvo izkaže šele s časom in dozori kakor dobro vino.

Prijateljstva so vedno imela važno vlogo v mojem življenju. Medtem ko pišem, se spominjam prijateljev, s katerimi sem delil toliko dobrega in slabega, žalostne in srečne čase. Nekaj nas je bilo skupaj dolgo časa, včasih celih dvanajst od naših osemnajst let življenja, in še vedno odkrivamo nove stvari eden pri drugemu vsakokrat, kadar se srečamo.

Prijatelji so mi pomagali na toliko različnih načinih in v toliko raznih zadevah. Če nisem razumel kakega vprašanja v mojem šolskem delu, eden ali drugi od mojih prijateljev bi prisedel in mi vse pojasnil ter dostikrat žrtvoval precej svojega dragocenega časa. – Spominjam se tudi, kolikokrat sem bil malodušen in vedno so bili blizu prijatelji, ki so bili pripravljene prisluhniti mojim težavam in nuditi besede tople tolažbe.

Preživeli smo skupaj mnogo srečnih trenutkov in napravili mnogo norosti. Toda imeli smo tudi bolj resne trenutke, ko smo delili žalost in izgubo bližnjega.

Bili so časi, ko smo sedeli in se pogovarjali, delili misli, upe, načrte za prihodnost. Vedno bom hranil v spominu tiste trenutke kot velik zaklad. Sedaj smo žal raztreseni po celi Avstraliji.

Nismo več vsi skupaj. Nekaj prijateljev se je preselilo v druga mesta, kjer študirajo in se pripravljajo na svoj poklic. Toda še vedno si pišemo pisma, včasih razglednico, in tako ostanemo v stikih ter eden drugemu v mislih. To se ne more primerjati času, ko smo še skupaj rasli in se učili o življenju. Ampak jaz vem in vsi vemo: ko se bomo nekega dne srečali, bomo imeli spet isti veseli nasmeh v pozdrav in potem dolge pogovore, da nadoknadimo ves tisti izgubljeni čas, ko se nismo videli. In če rabimo nasvete ali pomoč, vemo, da lahko oboje dobimo eden pri drugem. Kajti pravi prijatelj nikdar ne razočara ali pusti na cedilu. Zato je pač prijatelj.

CESTNE NESREČE – ALI SO RES NUJNE?

ZAKAJ, le zakaj se je to moralo zgoditi? Ta presunljiv, obupen klic se danes vedno pogosteje sliši v Avstraliji in v vseh visoko motoriziranih deželah po svetu. Krik bolečine in izgube najbližjega in najdražjega. Ali je tega treba?

Prometne nesreče so poleg vojnih žrtev najbolj presunljive in tragične. Znanost z najnovejšimi razvoji in tehnologijo je napravila prave čudeže glede transporta.

V tej vsemirski dobi človek lahko bliskovito hitro potuje iz kraja v kraj, iz dežele v deželo, samo da bi dohitel ali prehitel tistega neprekosljivega tekmeča – čas. Vsakdo se žene, da bi bil vedno in povsod ob pravem času. Od zore se sliši hrušč avtomobilov, ki nam pomagajo preživeti v tej življenjski gonji. Kako hvaležni smo našim prednikom, da so iznašli ta vozila na štirih kolesih, ki nam nudijo toliko udobnosti in prihranek na času. Naši pradedi so imeli samo dobre namene z avtom. Toda pogledjmo, kaj se je napravilo iz njega v današnjem dvajsetem stoletju!

Mnogo ljudi konča svoje življenje na cesti. Če bi naši iznajdljivi predniki videli vsa ta življenja uničena, stlačena kot sardine za volanom razbitega avta, prav gotovo ne bi bili ponosni na to tehnološko čudo, ki

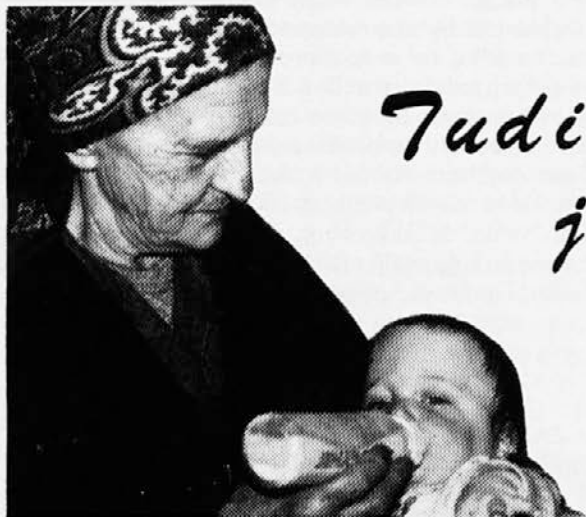
so ga iznašli: zgrozili bi se nad možnimi učinki mehanizacije na cesti.

Nihče ne more zanikati, da so nesreče dostikrat neizogibne. Vendar bi bilo smešno trditi, da so nekaj, kar je izven človeške kontrole – usoda, ki človeka doleti in je ne more preprečiti. Lahko se vprašamo: ali je bila usoda, da se je pijan tepec z avtom zaletel v gručo šolskih otrok? Ali je usoda, ko se osemnajstletnik preda svoji vnemi za brzino in drvi prehitro po ozki gorski cesti ter zgubi kontrolo na ovinku?

Mnogo nesreč je nepotrebnih. Mnogo ljudi bi bilo danes živih, če bi se vsak, ki vozi avto, držal prometnih pravil. Če bi bil človek obzirnejši do bližnjega in bolj ljubeč do njega ter bi živel previdnejše, namesto

da skuša prehiteti in prekositi druge v prometu kot v tekmi – potem bi bilo manj ljudi ubitih na cesti. Tudi oblast ima važno vlogo pri zmanjševanju cestnih nevarnosti s tem, da uveljavlja prometna pravila in kontrolo.

Vendar: največ je prepuščeno odgovornosti vsakega od nas. Vsakdo ima svoj delež za dosego prometne varnosti in zmanjšanja nezgod. Vsakdo od nas je dolžan voziti varno in previdno zaradi drugih, če že ne zaradi sebe. Ako mi te dolžnosti ne izpolnimo, smo lahko krivi težkih poškodb ali smrti bitja – in naša krivda je prav tako velika, kot da bi to namenoma storili.

Tudi starost je lahko lepa

TUDI STAROST je lepa, če jo znamo sprejeti; še lepša, če se zavedamo, da moremo tudi v tej dobi komu koristiti. Predvsem pa je lepa, ker nam osvetli in utrdi – bolj kot prejšnje dobe – spoznanje, da nismo sami, da je bil in da je zlasti sedaj, ko nosimo sedmi, osmi, deveti križ, z nami naš Gospod.

Sprejeti starost pomeni: veseliti se – podobno kot se v poznih jesenskih dneh veselimo dela, ki smo ga opravili v pomladnih dneh in žgočem poletju. Tretja življenjska doba je namreč doba spominov. Otroci smo radi poslušali dedka ali babico, ki sta nam pripovedovala o svojem doživljanju. Danes sami radi obujamo spomine na preteklost, na lepe in bridke dni. Na težke dni, ne da bi se pomilovali, iskali v tem neko zaščeno, čeprav je bilo včasih res zelo hudo in trdo. Toda strlo nas ni. Kar je bilo temnega, grenkega, smo potisnili v ozadje; svetlo, razveseljivo, je ostalo. To pa ne pomeni, da smo preteklost izbrisali ali pa jo pristransko povečujemo. Ostaja bridek spomin na vse, kar bi lahko izostalo. Toda to nas ne spravlja v otož-

nost, saj beremo v svetem pismu, da bo postalo belo, kar je bilo morda rdeče kot škrlat, rdeče kot kri . . .

Kako doživljamo staranje? Smo prizadeti, ko nam popuščajo storilne moči? Ko nam poklicno delo ne gre več dobro od rok? Ko naš korak ni več tako prožen? Ko se naše misli včasih zavozljajo ali pa nas spomin izda? Res, mnogo tega, kar nam je včasih dalo zagon, ni več. Mladostni polet je za nami. Marsikomu povzroča bolezen hude težave. Toda ob vsem tem nam ostaja dragocenost, ki je ne pozna nobena mladost. Življenje nas ni obogatilo samo z leti, temveč tudi z življenjskimi izkušnjami, o katerih ne beremo v nobeni knjigi. Iz teh izkustev živimo in radi bi jih posredovali mlajšemu rodu. Mladim bi radi rekli, naj si prisvojijo potrebne moči, da bodo priznavali svoje slabosti, naj v življenju ne iščejo lagodnih poti, naj gredo skozi težave in nasprotja, ker se bodo v njih kaili, naj gledajo v prihodnost z zaupanjem, preteklosti naj ne pozabljajo, zlasti pa naj imajo potrpljenje in razumevanje s tistimi, ki padajo.

Ko nosim svoj deveti križ in čutim, da mi pešajo moči, rad ponavljam s pesnikom: Na tem odru neskončnih oblik sem odigral svojo vlogo in tu sem zagledal tudi Njega, ki je brez oblike. Vse moje telo in udje so vztrepotali ob dotiku Njega, ki je nedotakljiv. In če pride konec, naj pride – to naj bo moja poslovilna beseda. In kadar Ti bo po volji, Gospod, pri-di! (R. Tagore)

DRAGO OBERŽAN

DANES je poročilo iz Adelaide bolj skromno. Skoraj vse novice so okrog naše gradnje. Saj zidati cerkvico ni kar tako, četudi bo majhna – pač primerna za našo maloštevilno adelaidsko narodno skupnost.

Upam, da bo, ko boste brali to poročilo, naše svetišče že pod streho in tudi plošča v cerkvi naj bi bila gotova. Seveda bi bilo delo že končano, če bi enostavno najeli kontraktorja za vse. Tako pa vse ostrešje delamo sami. To vzame več časa, prihrani pa nam denar za druge potrebe gradnje.

Zgradba dobiva svojo obliko in po vsem videzu bo lepa stavba, nam vsem v veselje in zadovoljstvo. Na tihem upamo, da bomo božič že lahko praznovali v njej. Bog daj! Precej dela bo s stropom, ki bo po velikem dobrotniku iz cedrovine. V svetem pismu bremo, da so pri gradnji jeruzalemskega templja uporabili cedrov les, ki je pomenil dragocenost in lepoto. Zamisel našega stropa je lepa in bo zahtevala precej natančnosti. V glavnem bomo delali sami in le ob sobotah ter prostovoljno.

Električno napeljavo dela brezplačno Ivan Benc in to nam veliko pomeni. V zidovih je že končana, zdaj čaka stropa, da jo bo nadaljeval in izpeljal do konca.

Oltar je že naročen. Tone Jesenko, ki je pravi mojster kovinastih ročnih del, bo napravil iz železa ornamente za okras oltarne mize. Tudi za tabernakelj smo poprosili njega in ga je čudovito izdelal. Tako se opravljajo dela s skupnimi močmi in predvsem po dobroti ljudi. Vredno je pa še več, če je storjeno od na-

adelaidski odmevi

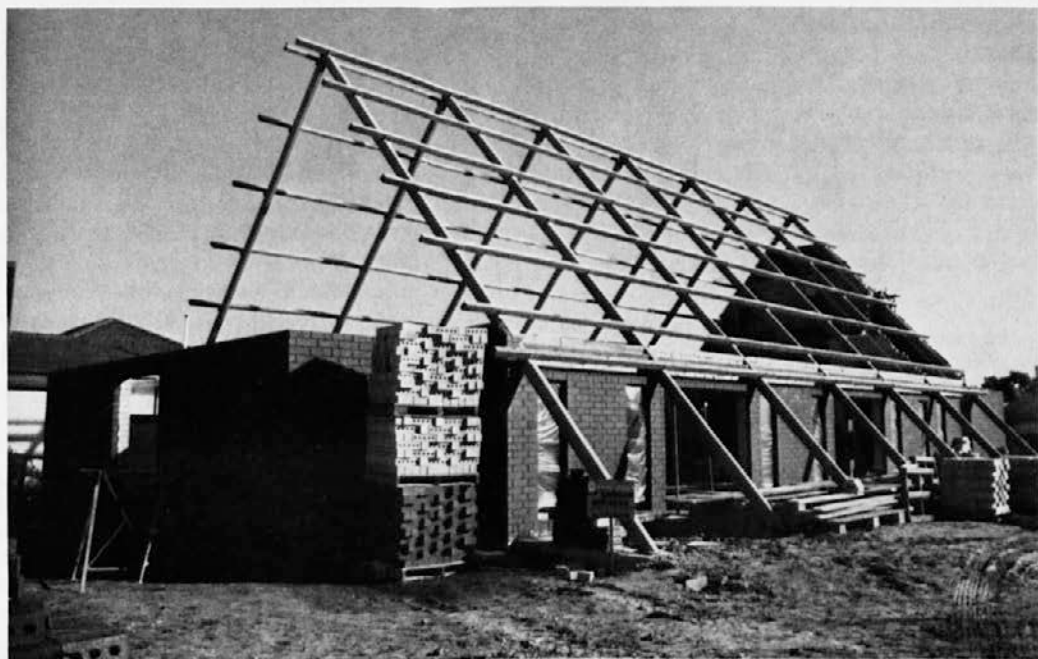
Fr. Janez Tretjak, O.F.M.,
Holy Family Slovene Mission,
32 Holden St., Hindmarsh, S.A. 5007
Telefon: (08) 46 5733

šega človeka. Izgleda, da nam ne bo treba za izvršitev vseh načrtov kakšnega večjega posojila na obresti, saj bo primanjkljaj pokrilo brezobrestno posojilo za dve leti. Iskreno upam, da bo naša cerkvice v dveh letih izplačana.

Da smo pri nas tudi drugače delavni, naj povem v dokaz in zgled, da si je naša mladina, ki je odšla v Melbourne na koncert, sama zbrala denar. Precej časa so nedeljo za nedeljo pri cerkvi po nedeljski maši prodajali kavo, pecivo in pijačo, na nedeljo 22. avgusta – zadnjo pred odhodom – pa so pripravili celo B.B.Q. Niso torej samo dobri pevci, ampak znajo tudi dobro organizirati. Upajmo in želimo, da bi vedno ostali tako navdušeni in stanovitni!

Naši pevčki pod vodstvom organista Jožefa Šterbenca so 26. julija nastopali na občini v Hindmarshu. Bili so povabljeni, da zapojejo pri slovesnosti podelje-

Bodoča
naša
cerkvice
na sliki
še kaže
svoja
rebra . . .

— 25. julija 1982:

Na desni: Škof Philip Kennedy pred blagoslovitvijo temeljnega kamna slovenske cerkvice Svete Družine. Na njegovi desni je častni gost Senator M. Lajovic, na njegovi levi pa govornica te slavnosti prof. Laura Premrl.

Zgoraj: Danilo Kreševič bere listino, ki je bila potem vzdana v steno svetišča.

vanja državljanstva. Lepo zapojejo in prepričan sem, da bo tudi njih nastop na Mladinskem koncertu v Melbournu zares uspeh.

Verouk imamo po starem urniku vsako drugo soboto od enajste ure do poldne.

Razpored maš je prav tako po ustaljenem urniku. Rojake v Berriju bom obiskal 26. septembra. Slovensko mašo bomo imeli ob petih popoldne v farni cerkvi.

Adelaidski slovenski radijski program v pripravi verskega središča je vsako drugo sredo v mesecu ob osmi uri zvečer na valu 5 EBI FM. Ne pozabite!

V adelaidski glavni bolnišnici (Royal Hospital) se že nekaj časa zdravi rojak Stanko Rudež. Želimo mu skorajšnje okrevanje in vrnitev domov.

P. JANEZ

SLOMŠKOVE MISLI O PETJU

Ptico boš spoznal po petju, pa človeka tudi; ako lepo petje, ima tudi lepo srce. In kar se o človeku posamezno — se lahko reče o vsem ljudstvu. Iz obilnosti srca se glasijo usta, in kjer ni čednih pesmi, tam tudi prebivati ni veselo . . . Petje ima čudno moč za dobro, pa tudi v hudo, kakor ga obrneš.

Petje ima lepšati življenje, požlahtnjevati vse naše dejanje in nehanje. Kjer ljudje radi lepo pojo, tamkaj je dobro biti; med hudobnimi ljudmi ni lepih pesmi. Posvetne, poštene pesmi so sol življenja, da se ne pokvari. Popevajo naj se pozemeljske reči in časne prigodbe ali duh naj se povzdigne nad minljivost in naj ne pozabi svojega namena. Ne v blato pregrešne gnusobe potisniti, temveč obuditi srce k nebeškim željam morajo naše posvetne pesmi. Za ta del so posvetne pesmi ali podpora čednosti in moške kreposti, ako so poštene, ali pa seme popačenih ljudi, če so grde.

ANTON MARTIN SLOMŠEK

+ Neverjetno hitro mine čas in spet je treba sestri za pisalni stroj. Z MISLIMI sem topot kasen, saj so mi vzele precej časa priprave na Mladinski koncert in pa – pogrebi so se kar vrstili. Dva sem omenil že v prejšnji številki, trije so zdaj na vrsti (eden pa že čaka na prihodnjo številko). Zadnjič sem se malo pošalil, da s pogrebi Sydneya le ne posekamo. Pa sem se pošteno ugriznil v jezik...

+ Dve smrti med nami sem objavil v prejšnji številki. V nekaj dneh sta prvima dvema sledila še dva, oba prav tako častitljive starosti preko osemdeset let. Za zaključek meseca pa smo imeli še en pogreb.

V četrtek 5. avgusta je končala svojo zemsko pot IDA LAUKO. Umrta je v Domu onemoglih v Thomastownu, kamor so jo prepeljali iz Austin bolnišnice, ko ji niso mogli več pomagati. Gospod jo je rešil, saj je brez moči in brez govora obležala zadeta od kapi ter bila popolnoma odvisna od drugih. Lepo je bila pripravljena za odhod v večnost. Ko sem jo prvi dan po prihodu v bolnišnico obiskal, je sama poprosila za prejem svetega maziljenja s tem, da je s palcem delala križe na odejo.

Pokojna Laukova mama, kot smo jo klicali, je bila rojena 27. oktobra 1897 v Sebastianovi družini v Vuhredu ob Dravi. Leta 1925 se je poročila v Celju z Viktorjem Laukom, ki smo ga tudi vsi v Melbourne poznali in imeli radi. V decembru 1974 smo ga pokopali. V Avstralijo je prišla leta 1956 za svojim možem in sinom Marjanom, doma je ostala še hčerka Oliva por. Grah. Vsa leta se je pokojnica rada udeleževala slovenskih maš in raznih aktivnosti verskega središča, kakor je tudi rada prihajala med upokojujence Slovenskega društva. Za vsakega, ki ga je srečala, je imela toplo besedo in materinski smehljaj. Zato se je res lepo število rojakov zbralo v ponedeljek 9. avgusta zvečer v slovenski cerkvi, da smo ob krsti zmolili rožni venec. Enako naslednji dan k pogrebni maši, po kateri smo blago pokojnico spremili do groba na keilorskem pokopališču, kjer že počiva njen mož Viktor. Z ganljivimi besedami se je tam od nje poslovil sin Marjan ter ji na krsto potresel prsti iz domačega kraja.

Laukova mama je še pred svojo boleznijo naročila sinu, naj poskrbi, da se ob smrti izpolni njena želja: namesto cvetja na grob naj vsakdo raje pokloni dar za naš bodoči Dom počitka. Naj se ji ob tej priliki iskreno zahvalim, saj je tako naš Sklad ob njenem pogrebu prejel cvetje, ki ne bo ovenelo: darov v skupni vsoti 475.– dolarjev. Bog povrne vsem, pokojni mami pa da svoj mir!

Sin Marjan me je naprosil, naj na tem mestu objavim njegovo iskreno zahvalo vsem, ki so se zbrali ob mamini krsti, jo pospremili do groba in se združili v

p. basil tipka

Fr. Basil A. Valentine, O.F.M.,
Baraga House, 19 A'Beckett St., Kew, Vic. 3101
Telefon: (03) 861 8118 in (03) 861 7787

Slovenske sestre – frančiškanke Brezmadežne
Slomšek House, 4 Cameron Court, Kew, Vic. 3101
Telefon: (03) 861 9874

molitvi za pokoj njene duše. Zlasti zahvala vsem, ki ste po mamini želji darovali v Sklad bodočega Doma počitka.

V ponedeljek 9. avgusta proti jutru je na svojem domu v Camberwellu med spanjem, po vsej verjetnosti zadet od kapi, izdihnil FRANK SMOLKOVIČ. Pokojni je bil eden že redkih naših "staronaseljencev", ki so emigrirali v Avstralijo po prvi svetovni vojni. Rojen je bil 16. novembra 1900 v Šabarskem pri Ljutomeru. Leta 1926 se je v Štrigovi poročil s Heleno Kumparič. Leta 1928 je odšel v Avstralijo, kamor je imel namen dobiti tudi svojo ženo s tremi otroki. A družinske razmere so se v teku let spremenile in do tega ni nikoli prišlo. Pač pa je emigrirala v Avstralijo po zadnji vojni hči Marija por. Rep, dočim je ena hči še doma, sina je ubilo med zadnjo vojno, žena pa je pred nekaj leti tudi umrla.

"Stric", kot smo pokojnika klicali vsi, ki smo ga poznali, je pred leti kar pridno hodil k slovenski maši in tudi na slovenske prireditve. Zadnja leta pa so ga bolele noge in se je držal doma. Bil je vaje samskega življenja in si je najraje postregel sam, hčerka pa ga je redno obiskovala in mu čistila hišo.

Ob pokojnikovi krsti smo v četrtek 12. avgusta v slovenski cerkvi zmolili rožni venec, naslednji dan po maši pa je bil pogreb na keilorsko pokopališče, kjer bodo zemski ostanki čakali vstajenja.

Dne 26. avgusta je v Prince Henry bolnišnici v Melbourne zaključil svoje zemsko potovanje STANISLAV KOŽELJ. Delj časa je bil hudo preizkušan z boleznijo, s katero ga je Gospod očistil in priklenil nase, da se je lepo pripravljen srečal z Njim. Pred nekaj meseci je bil operiran na pljučih, a upanje je varalo: bolezen je šla dalje in zahtevala svoj davek. V tolažbo mu je bilo, da je bil do zadnjega doma in v domači postrežbi žene Vide; pa tudi Lenkovi so se izkazali kot res dobri sosede ter bili ves čas v pomoč preizkušani družini.

Pokojni Stanko je bil rojen 27. oktobra 1929 v

Šentvidu pri Planini. Leta 1956 se je poročil z Vido Zalokar, leta 1967 pa je prišel sam kot prvi v Avstralijo, da pripravi pot še ostali družini, ki je prišla za njim tri leta kasneje. V Mulgrave so si postavili svoj dom, ki je zdaj izgubil gospodarja.

V ponedeljek 30. avgusta zvečer so ga domači in številni znanci pokropili v naši cerkvi, kjer smo za pokoj njegove duše zmolili tudi rožni venec. Naslednji dan po pogrebni maši pa so bili Stankovi zemski ostanki prepeljani k počitku na pokopališče Springvale. — Zapušča poleg žene Vide še hčerko Stanko (25 let), Sonjo (21 let) in Tanjo (16 let), v domovini pa še sestro in brata.

Sorodnikom vseh treh naših pokojnih, tukaj in v domovini, iskreno sožalje! R. I. P.

Naj tu dodam, da je očitno Laukova mama sprožila idejo, ki je zajela tudi druge in Bog daj, da bi postala naša lepa navada: Ob pogrebu Franka Smolkoviča je Sklad za bodoči Dom počitka dobil od sorodnikov in znancev vsoto 270.— dolarjev, ob pogrebu Stanka Koželja pa 185.— Bog povrni vsem!

+ Krstov in porok avgusta v naši cerkvi nismo imeli. Prišlo je kar prav, saj je bilo drugega dela preko glave. Spomladni meseci bodo spet pripravnejši za poroke in je nekaj parov že na seznamu.

+ **MLADINSKI KONCERT** na nedeljo 29. avgusta je opisan drugje — Jaka Naprošen je sprejel to nalogo. Tu naj omenim, da smo bili zelo veseli naših adelaidskih gostov. Avtobus jih je pripeljal na soboto zvečer. Pevčkom se je pridružilo tudi precej drugih, zlasti seveda mamic, nekaj družin pa je prišlo z lastnimi avtomobili. Porazdelili smo jih: nekaj k družinam, nekaj fantov in mož v Baragov dom, nekaj žena in deklet pa v Slomškov dom k sestram, in problem je bil rešen. Ni bilo sicer takega udobja kot kje v hotelu, domačnosti pa gotovo več. Upam, da so bili med nami zadovoljni.

Rantova Helena, ki je imela v zadovoljstvo vseh na skrbi celotno organizacijo obiska, je poskrbela tudi za ogled mesta in izlet na Phillip Island, kjer so seveda

čakali na prihod ljubkih pingvinov, ki jih niso razočarali. Na ljubo gostom so menda še prej prilezli iz vode.

Da so se adelaidski pevčki s koncertnim nastopom, pa tudi zjutraj, ko so peli v cerkvi med deseto mašo, dobro odrezali, mi ni treba posebej poudarjati. Ko bi ne vedel, bi ob poslušanju njih petja težko verjel, da so rojeni v zdomstvu. Občudovanja je vreden tudi g. Šterbenc, ki jih tako požrtvovalno vodi.

Žal so dnevi obiska hitro minili. V sredo po koncertu rano dopoldne je avtobus naše goste odpeljal nazaj proti Adelaidi. Zaželeli smo jim srečno pot, tu pa se vsem skupaj še enkrat zahvalimo za obisk, pevčkom in njih voditelju ter Rantovi Heleni pa seveda še posebej za sodelovanje pri Koncertu. In hvala za razne nepričakovane darove; denarne sem vpisal kot poklon Adelaidsčanov našemu Fondu za bodoči Dom počitka.

+ Vstopnina Mladinskega koncerta je zbrala res lepo vsoto 1.159.— dolarjev. Z odbitkom stroškov (samo 15.50 dolarjev za cvetje v okras odra) je Sklad za bodoči Dom počitka dobil 1.143.50 dolarjev. Bog povrni vsem! In prisrčna zahvala tudi Simonu Špacapanu (Distinction Printing), ki nam je tudi letos brezplačno natisnil zelo prikupne vstopnice.

+ Na dan koncerta je že zjutraj med mašo in ponovno popoldne med predstavo prišlo do neljubih primerov, ko naši ljudje parkirajo avtomobile na travici ob cesti, ali pa tako, da stanovalci na naši in bližnjih ulicah ne morejo s svojim avtomobilom od doma. Tokrat je nekdo zaprl celo vhod v bolnišnico nasproti naše cerkve. V tem, prosim, več razumevanja in obzira! Nekaj pritožb na občino, pa lahko izgubimo pravico uporabe dvorane v javne namene. Tega pa ne bi menda želel nihče izmed nas. Zadeva je vredna naše posebne pozornosti. Kdor bi videl koga nepravilno parkirati, naj ga v mojem imenu opomni, ali pa pove meni, da ga opomnim jaz. Starši, vi pa opozorite mlade šoferje v družini, ki ne berejo tipkarije!

+ Pred nami je **DAN OSTARELIH** — nedelja 19. septembra. Upam, da bo spet privabil lepo število naših upokoencev, da bodo skupaj pri maši in nato v dvorani, kjer bo srečanje pozivil pevski nastop Glasnikov ter geelongškega pevskega zbora, pa še kaj bomo dodali. Seveda bomo za naše ostarele pripravili tudi dobro kosilo in drugih dobrot za dolgo popoldne.

Za **WALKATHON** smo oddali letos 51 nabiralnih pol. Ker so nekateri najbolj požrtvovalni vzeli po več pol, bo število udeležencev nižje. Vsekakor bi se jih lahko več pridružilo, tudi mladina raznih naših tukajšnjih klubov, ki sem jo spet zaman vabil k sodelovanju za skupno slovensko zadevo. Žal mi je, da navdušenje nekako pada in iščem vzrokov. Iz razgovorov z več

Melbournskim Slovencem se priporoča
KAMNOSEŠKO PODJETJE

VIZZINI MEMORIALS

Verga Bros. Pty. Ltd.

9 TRAVALLA AVE., THOMASTOWN, VIC.

Telefon: 359 5509,

doma: 470 4046 in 470 4095.

Nagrobne spomenike izvršujemo po dogovoru.

Garancija za vsako delo!

udeleženci prejšnjih Walkathonov sklepam, da nabilanci izgube pogum prositi za sponzorstvo, ker jih nekateri naših ljudi na čudno surov način odženo od sebe. Zakaj tako? Daj prosilcu dvajset centov, če več ne moreš dati; pa pohvali njegovo pripravljenost za dobro stvar. Vtil mu boš veselje in utrdil zavest, da njegova žrtev ima svojo vrednost. Ne smelo bi se več zgoditi, da otrok prijoka k mami zaradi naravnost surovega "strica", katerega je pred cerkvijo zaman poprosil za sponzorstvo; ali pa, da otrok spozna, kako med tujimi ljudmi lažje dobi dar za NAŠ dom ostarelih, kot med domačimi . . .

+ SREČANJE bivših fantov Baragovega doma, ki ga ob obletnici hostela prirejamo že nad dvajset let, bo letos na soboto 25. septembra. Vsi "Baragovci" s svojimi družinami ste vabljeni, pa tudi pevci našega cerkvenega zbora in Glasniki. Na veselo svidenje na ta domaši družabni večer!

+ Enkrat na leto imajo vse razne narodnosti nadškofije Melbourn skupno mašo ob svojem nadpastirju, ki somašuje z emigrantskimi duhovniki. Letos so za to slovesnost izbrali **prvo oktobrsko nedeljo (3. okt.) ob treh popoldne**. Udeležili se je bomo kot skupina in

upam, da nas bo čimveč za našo zastavo in banderi. Narodne noše posebej vabljene in dobrodošle!

+ Večerno mašo bomo imeli na prvi petek v oktobru (1. okt.) in na ponedeljek 4. oktobra, ko obhajamo god sv. Franciška. Enako na praznik Kraljice rožnega venca (četrtek 7. okt.). Vabljeni!

Wodonga ima redno slovensko mašo na četrto nedeljo v septembru (26. sept.) ob petih v cerkvi Srca Jezusovega. Vsi okoliški rojaki vabljeni!

+ Pirnatova Elka je napravila prelepi alpski okras (ročno delo mnogih ur), ki bi ga bila vesela sleherna dnevna soba. Planike so tako žive – še dotik s prstom jih ne izda, da niso prave. Poklonila jih je za Sklad Doma ostarelih. Prodajamo srečke po en dolar. Ko vse razprodamo, bomo žrebali srečnega dobitnika. – Gospe Elki hvala za dar!

+ V prvih dneh septembra odhaja v Slovenijo kandidatinja naših sester, **Ivanka Kropich** iz Wollongonga. Pričela bo postulantsko dobo in se pripravila na noviciat. Želimo ji vztrajnosti na začetni poti, ki gotovo ni lahka. Vsem jo priporočam v molitev. Bog daj, da bi se med nas vrnila kot redovna sestra!

KONCERT 1982

JAKA
NAPROŠEN

SPET je Mladinski koncert za nami in p. Bazilij me je naprosil, da bi o njem kaj napisal.

Letošnja prireditev je že osma v vrsti teh vsakoletnih koncertov v priredbi naših verskih središč. Vsaj tako so se ti koncerti pričeli, ko so bili še tekmovalni; za prvim v Melbournu je bil eden v Canberri in eden v Sydneyu. A pobuda za njih rojstvo je takrat prišla iz Melbournu in v Melbournu se ti koncerti nadaljujejo. Nič več niso tekmovalni in dobili so bolj krajevni značaj, obenem pa so vrata še vedno odprta tudi mladini iz drugih delov širne Avstralije. Letos je prireditev privabila pevčke iz Adelaide in povedati moram takoj začetku, da so veliko pripomogli k uspehu koncerta.

Omenil sem že, da nastopajoči ne tekmujejo med seboj. Saj je pri prvih koncertih tekmovalje žal pov-

vzročilo ravno nasprotno, kar so nameravali prireditelji. Morda še nismo dovolj zreli, ali pa smo preveč zagledani vase, da bi sprejeli poraz, priznali odločitev, ki se ne ujema z našim mnenjem, pa nas vse to privede zlahka do zavisti in slabe volje ter krivičnih podtikanj . . . Pater mi je v razgovoru omenil, da je vesel, da je vse to odpadlo. Koncerti sedanje oblike so vse bolj sproščeni, pa tudi pestri, saj spored ni prirejen po tekmovalnih kategorijah. Temelji pa še vedno na tem, da sprejme vsakega, ki se prijavi do gotovega datuma. Prireditelji ne napravijo izbora, da bi izmed prijavitelcev nastopili samo najboljši. Zato ima ta koncert poleg gotovih zares odličnih točk tudi nekatere šibkejše. Občinstvo to ve ter mora pač sprejeti eno in drugo. A tudi v tem je pestrost, za nastopajoče pa veselje, ki v njih vzbuja pogum, s tem pa tudi ustvarja. Obenem združuje tu rojeno mladino z našo etnično skupnost. Domala vse pevske in glasbene točke so slovenske in poje oz. igra jih tu rojena mladina, kakor jih poleg

starejših tu rojena mladina tudi z zanimanjem posluša. Ta mladina nehote začuti, da je del slovenske skupnosti, ki naj nadaljuje sprejeto kulturno dediščino ter je nanjo upravičeno lahko ponosna.

Letošnji koncert je privabil – sklepal bi, da zaradi adelaidskih gostov – izredno veliko število rojakov. Baragova dvorana je bila premajhna, pa zato natlačena do zadnjega kotička. Med nekaj gosti naj omenim našega senatorja Miša Lajovica, ki je kljub pravkar preboleli influenci poletel med nas iz Sydneya, in pa župana mesta Kew (J. L. McCue) z družino.

Geslo letošnjega koncerta je bilo: . . . VESELA PESEM NAJ DONI! . . . Pozdravljaj nas je v belih črkah z okusno okrašenega odra. Imela ga je tudi naslovna stran mimiografiranega Sporeda, ki sta ga ob prodaji vstopnic pri vходу delili Miriam Kirn in Sonja Ludvik, obe v narodnih nošah.

Spored je bil kot običajno razdeljen na dva dela in v vsakem je bilo csem točk. Med njimi pavze niso bile predolge, saj so bili nastopi posameznikov pred zaveso, ko se je istočasno naslednja skupina na celem ali polovičnem odru za zastorom že pripravila za nastop. Posamezne točke sta napovedovala zelo sproščeno Helena Rant iz Adelaide (v slovenskem jeziku) ter nam že iz prejšnjih koncertov poznani Jože Čelhar (v angleščini). Predstavil ju je ob pozdravu na začetku koncerta p. Bazilij: Helena je študentka biologije, Jože pa arhitekture. Oba sta tu rojena, a odlična v slovenščini. Naj že tu omenim tudi tri "zazavesne" sodelavce, pa kaj važne za uspeh prireditve: brata Frank in Feliks Šajn ter Vinko Škraba so imeli na skrbi ozvočenje in osvetljavo. Vse je delovalo brez neprilik.

Prva je nastopila ljubka Veronika Smrdel v narodni noši. Za uvod h koncertu je lepo deklamirala hvalnico slovenski pesmi: "Pesem slovenska".

Sledil je nastop znanega mladinskega ansambla "Triglav", ki je pričel svojo pot pred leti v Baragovi dvorani in od takrat tudi ni zamudil nobenega teh koncertov. Muzikanti (John Barič – harmonika in orgle, Paul Brožič – klarinet in trobenta, John Jernejčič – saksofon in klarinet, Andrej Turk – vodilna kitara, Bernard Zupan – bas kitara ter Eddy Maljevac – bobni) so izvajali "V planinci je kajžica" Borisa Franka, Slakovega "Poštarja" in "Lepa deklica" (Jack White). Fantje so živahni in v melodijah doma. Kljub mladosti se jim pozna, da že precej let nastopajo. Nič čudnega, da jih kličejo na vse strani in niso znani samo med Slovenci in samo v Melbournu.

Kot tretji sta nastopili s petjem ("Bele rože" – Nana Mouskouri in "Biser Tirolske" – Ganzer) Emilija Arnuš (obenem tudi orgle) in Majda Barič (bobni), spremljala pa sta ju še člana "Triglava" John Barič

in Andrej Turk. Skupinica se je formirala posebej za ta koncert in jo je vadir Franc Hartman.

Talentirana Anita Pahor nam je občuteno zapela narodno "Kaj ne bila bi vesela" in pa "Amazing Grace", pesem čudovite vsebine izpod peresa kardinala J. H. Newmana (v glasbeni priredbi J. Collins).

Boletova skupina iz Geelonga je bila peta na vrsti. Evgen Bole nam je na harmoniko zaigral dve pesmi: "Izgubljeni upi" (A. Morelli) in pa Avenikovo "Na Golici", Irena Bole pa na orglah narodno "So ptičice zbrane" ter Straussov "Donavski valček". Sledila je Tanya Bole s kitaro (narodna "Kje so moje rožice" in "My Grandfather's Clock"), za konec pa Irena in Tanya skupaj: "Venite, rožice moje (narodna) in "I Still Call Australia Home" (Peter Allen).

Andrej Kruh je prvokrat nastopil s svojo harmoniko in kljub kratki dobi učenja se je dobro odrezal. Zaigral nam je "Okroglo polko" (L. Slak), "Sinko, ne sprašuj!" (L. Slak) in pa "Because" (J. Lennon in P. McCartney).

Medtem so se za zastorom razpostavili pevčki slovenskega verskega središča v Adelaidi. Kako prijeten pogled na enotno oblečeno izseljensko mladino, ko se je odprl oder! Še bolj so nas presenetili ti gostje s svojim petjem. Saj si za trenutek skoraj pozabil, da si daleč od doma. Kaj takega v zdomstvu ne doživiš vsak dan . . .

Nastopili so: Ančka Ahlin, Rosemary Ahlin, Paul Celigoj, David Dodič, Sonja Dodič, Anita Isler, Lili Ivančič, Majda Ivančič, Slava Ivančič, Frank Jenko, Suzie Jenko, Nives Kresevič, Silvana Kresevič, Robert Pahor, Sonja Pahor, William Puž, Louise Rant, Elizabeth Sužnik, David Valenčič, Sonja Valenčič in Walter Valenčič (trojčki!), Tomaž Valenčič pa jih je spremljal na harmoniko.

Pod vodstvom g. organista Jožefa Šterbenca (po rodu Belokranjca) so nam adelaidski pevčki zapeli sledeče pesmi: "Pevec" (Peter Jereb), "Moj dekljč" (Peter Jereb), "Planinska" (Anton Foerster), "Venček narodnih" (priredil Jožef Šterbenc), "Triglav" (J. Flajšman) in "Belokranjsko kolo" (Jožef Šterbenc). Petje je bilo ubrano in očitno plod mnogih vaj ter obilice potrpljenja, ki zasluži vse naše priznanje.

Prvi del koncerta je zaključil harmonikar Peter Pirnat s svojim mednarodnim programom: nemškim fokstrotom "Mit", italijansko popevko "Volo degli angeli" (Carmen Carozza) in slovenskimi "Razgrajčiči" (Boris Frank).

Drugi del se je po desetminutni pavzi pričel z nastopom melbournskih "Glasnikov" pod vodstvom zelo zmognega Marka Plesničarja, enega znanih treh bratov-muzikantov Plesničar. Ta točka je še posebno napolnila oder, saj si je Marko za koncertni nastop izposodil kar skoraj preštevilno in premočno spremljavo.

(**Lojze Dominko** – trobenta, **Jože Jakša** – drugi klarinet, **Lojze Jakša** – prvi klarinet, **Mario Zorzut** – drugi tenor saksofon, **Vince Bordonaro** – prvi tenor saksofon, **Danny Bishop** – pozavna, **John Škofic** – solo kitara, **Andrej Plesničar** – ritem kitara, **Graeme Sayers** – bas kitara, **Alf Mott** – tolkala, **Peter Pimat** – harmonika, **Ivan Prosenik** – diatonična harmonika, **Milena Turk** – klaviatura). Priznati moram, da so zaigrali odlično, sicer tako prijetno petje prilično močnega mladinskega zbora pa ob njih kar ni prišlo do izraza. Meni in še marsikomu v dvorani je bilo žal, saj Glasnike radi poslušamo in cenimo njih petje. Prepričan sem, da so se za koncert tudi posebej potrudili. Vsekakor smo bili njih nastopa veseli in Bog daj, da bi ta naš melbournski mladinski pevski zbor še dolgo živel. Nastopili so: **Emilija Arnuš**, **Suzi Baligač**, **John Barič**, **Majda Barič**, **Ana Brenčič**, **Irena Brumen**, **Helena Čampelj**, **Julie Čampelj**, **Bernarda Damiš**, **Valerija Damiš**, **Silvia Ferfolja**, **Veronika Ferfolja**, **Margaret Francič**, **Elizabeth Horvat**, **Sandra Mikuš**, **Silvia Pavlič**, **Anna Sedmak**, **Maria Tubola**, **Andrej Turk**, **Bernard Zupan** in **Eddy Zupan**.

Pesmi na sporedu "Glasnikov" so bile tri: "Slovenija, odkod lepote tvoje" (S. V. Avsenik in M. Stare), "Tam na vrtni gredi" in pa "Večer na Robleku" (V.S. Avsenik).

Sledil je nastop nam že znane **Katarince Persič** iz Geelonga, saj jo že vrsto let na koncertih vidimo, koliko je zrastle od prejšnjega leta. Občuteno in v brezhibni slovenščini je deklamirala pesem Miletta Klopčiča: "Mary se predstavi".

Naslednja točka je bila v priredbi **Slovenske šole v Geelongu**, ki je letos ponudila sodelovanje ter je koncertu s svojo kopicco drobža v narodnih nošah prinesla dokaj pestrosti. Pod vodstvom učiteljic **Francke Deželak** in **Marte Jelenko** (imen otroške skupine žal nimam) smo slišali pesem "Barčica po morju plava" (druga na sporedu – "Gor čez jezero" – je po neljubi pomoti odpadla), celotna skupina pa je okrog droga s pisanimi trakovi zaplesala folklorni Majski ples. Res prijeten prizorček.

Nato je s kitaro nastopila **Veronika Ferfolja**. Izbrala je pesem "Take me Home, Country Roads" (B. Danoff, T. Nivert in J. Denver) in zapela ob svoji spremljavi "Jezus, lahko noč".

Tudi sledečo točko so imeli mladi iz Geelonga. **David Persič** (orgle) in **Rajko Jager** (kitara) sta spremljala petje **Ines Zele**, **Katarince Persič**, **Olge Crtalič** in **Martine Crtalič**. Deklice so zapele "Venček narodnih" Rajko pa je dodal še Birtičevo "S kitaro po svetu". Naj tu omenim, da z orglami na koncertu ni bilo nekaj v redu in so potrebne pregleda ter morebitnega popravila. To omenjam v zagovor Irene Bole (v peti

točki sporeda) in Davida Persiča, ki ga iz prejšnjih koncertov poznamo kot dobrega orglarja.

Tudi letos je nastopil **harmonikar David Švent** in kdor ga je poslušal tudi lani, je ugotovil napredek enega leta. Živahno nam je zaigral "Ta-ra-ra-boom-de-ry" (H. T. Sayers), potem pa še spremljal pevki **Emilijo Arnuš** in **Majdo Barič** ob narodni pesmi "O moj preljubi, dragi dom".

S predzadnjo točko se je postavil **Darko Burgar**, ki je pripeljal na koncert skupino "Miscellaneous", katero sam vodi in mu služi v spremljavo. (**Linda Gardiner** – kitara in petje, **David Coombs** – klavir, violina in kitara, **Ari Katsis** – bas kitara, **Angelo Haritakis** – bobni). Darko (kitara in petje) se poskuša celo s sestavo besedila pesmi kakor njene melodije. Na koncertu nam je zapel "Brez tebe" (njegovo besedilo in kompozicija), "Who Am I Fooling" (Darko Burgar in Ari Katsis) ter "Let it be" (J. Lennon in P. McCartney). Ploskanje je pokazalo, da je tudi slovenska mladina za te vrste moderne glasbe kaj navdušena.

Kakor lani, je tudi letos zadnji nastopil **Branko Tomazič-Srnc**, že drugo leto avstralski mladinski prvak klavirske harmonike. Res smo ponosni, da je izšel iz naše srede, in užitek ga je bilo poslušati ter opazovati, kako brezhibno mu skačejo prsti po tipkah. Zaigral nam je kaj zahtevno "Tržaško uverturo" Pietra Diera in Avsenikovo "Šofersko polko", pa dodal svojima staršema v počast in zahvalo še eno poskočno. S tem je bil bogati spored letošnjega koncerta zaključen.

Prireditvev je bila res prijetno doživetje. Kljub nekaterim hibam, ki jih nikjer ne manjka, je lepo uspela. Koncert ni bil le dober finančni uspeh (v Sklad bodočega Doma počitka), ampak tudi in zlasti še moralni, ki ga je težko preceniti. Če kaj, potem takale prireditvev združuje in jači. Mnogim se po koncertu kar ni dalo domov. Razgovarjali so se z Adelaidčani, "Triglav" pa jih je še nekaj zagodel. Mladina, ki je nastopila, se je prva razbežala, dasi je bila zanje pripravljena celo zakuska. Žal je moral senator Lajovic je pred koncem koncerta z letalom nazaj v Sydney – zato pa nam je nekaj vzpodbudnih besed povedal že kar ob zaključku prvega dela.

Vsekakor: tudi letošnji MLADINSKI KONCERT je srečno mimo in pustil nam bo lepe spomine. Vse naše priznanje prirediteljem. In pa seveda zahvala vsem mladim, ki so nastopili, zlasti še adelaidski mladini, ki je napravila tako dolgo pot, da nas je razveselila s svojim nastopom.

... VESELA PESEM NAJ DONI! ... Le naj še dolgo doni po avstralski Sloveniji! Njeni zvoki so znak našega življenja. Ko bo umolknila pesem, tudi naše govornice ne bo več pod Južnim križem. A to še ne sme biti jutri.

Veronika Smrdel

Boletova skupina

Veronika Ferfolja

"Triglav"

Katarinca Persič

"Miscellaneous"

Geelongska skupinica

LA PESEM NAJ DONI

Adelaidski pevčki

"Glasniki"

Anita Pahor

Peter Pirnat

Majda Barič
Emilija Arnuš in David Švent

VESELA PESEM NAJ DONI

Učenci slov. šole Geelong

Napovedovalca
s pevčki geelongške šole

izpod

Triglava

POSEBNA SLOVESNOST je bila na nedeljo 29. avgusta v ljubljanski stolnici: apostolski pronuncij nadškof Michele Cecchini je kot papežev pooblaščenec podelil ljubljanskemu nadškofu-metropolitu dr. Alojziju Šuštarju tako imenovani palij, znak metropolitanske službe. Vsak novi metropolit mora na palij čakati do prvega konzistorija. Tako je moral tudi ljubljanski nadškof čakati na svoj palij več kot dve leti, ker v vsem tem času v Rimu ni bilo konzistorija.

Palij je bil v stari Grčiji poseben plašč, ki so ga nosili določeni sloji. V prvi Cerkvi je bil ta plašč posebno znamenje odlikovanja zaslužnih oseb. Kasneje ga je nosil le papež, danes pa je znak metropolita. Nosijo ga v mejah svoje cerkvene province pri slovesnejših opravilih. Je pa danes palij samo še ovratnica iz bele volne, široka nekako tri prste, pretkana s črnimi križi in s trakovoma, ki padata eden po prsni, drugi po hrbtu. Simbolični zunanji znak metropolitanske oblasti.

NA LETOŠNJEM trinajstem taboru amaterskih pevskih zborov v Šentvidu pri Stični na Dolenjskem je nastopilo in pelo nad 7500 pevcev. Prijavljenih je

Opali

Ogleduješ po lepem darilu, zlasti morda pred obiskom domovine?

Oglasi se pri nas: imamo bogato izbiro **BRUŠENIH OPALOV** in **DRAGIH KAMNOV**, izdelujemo pa tudi

ZLATNINO in **SREBRNINO** po lastnih načrtih ali Vaših željah.

Ko kupujete opale, drage kamne, zlatnino, zaročne in poročne prstane . . .

OBIŠČITE NAS!

Pomenili se bomo v slovenskem jeziku!

KOVAC'S GEMS & MINERALS

291-293 WATTLETREE ROAD,
EAST MALVERN (Melbourne), 3146
Telefon: 509 1611

namreč bilo kar 247 zborov, od teh štirje iz Italije, dva iz Avstrije in Avstralije (pevski zbor sydneyškega Triglava ter pevski zbor melbournskega Jadrana), eden iz Švedske ter eden iz Madžarske. Na predvečer tabora je v tridesetih krajih Slovenije prepevalo pet tisoč pevcev, naslednji dan pa so se zbrali v Stični. Pevce je spremljalo pet pihalnih godb.

REPUBLIŠKA SKUPNOST za ceste je na seji 3. junija obravnavala problem vzdrževanja cest po letošnjem septembru. Do tedaj jim bo namreč trajal denar, ki so ga dobili po razdelitvi sredstev iz raznih virov proračuna. Kako bodo rešili problem vzdrževanja cest po tem datumu, si na seji še niso bili na jasnem. Kaj zanimivo je bilo tudi priznanje, da so v osnutku proračuna imeli le 4.7 milijona dohodkov, izdatkov pa kar 5.7.

TEKMOVANJE PRITRKOVALCEV prireja že vrsto let župnija svetega Roka v zamejski Gorici. Tekmovalci se zberejo z obeh strani meje. Letos so za to srečanje izbrali nedeljo 8. avgusta, tekmovalo pa je 17 skupin. Pet jih je bilo z italijanske strani, dvanajst iz slovenske, med njimi celo tri iz Domžal. Najprej izžrebajo red nastopajočih, nato pa vsaka skupina nastopi z dvema melodijama pritrkavanja, ki si ju sama izbere. Sledi še tekmovanje v obveznem programu na melodijo, ki jo je predložil organizator. Letos so se tega dela udeležile le štiri skupine.

Tako je dobri dve uri iz zvonika pri Sv. Roku odmevalo različno pritrkavanje. In razveseljivo je dejstvo, da je vsako leto več ekip, da so vedno bolj pripravljene in da je med njimi vedno več mladih pritrkovalcev.

V obveznem programu so zmagali letos mladi pritrkovalci iz Kanala ob Soči. V prostem programu pa je bilo podeljenih pet nagrad. Prvo mesto je osvojila skupina iz Budanj pri Vipavi, drugo skupina iz Vipave, tretje iz zamejske župnije Masso, četrta so bili pritrkovalci iz Vrtojbe, peti pa iz Goč.

V "**SOCIALISTIČNI DRŽAVI**" pravijo, da stavke niso potrebne, ker tam kapitalizem delavca ne izkori-

POTUJETE V RIM? — DOBRODOŠLI!

Hotel Bled

II. kat,

Via S. Croce in Gerusalemme, 40
00185 ROMA (ITALY).

Tel.: (06) 772 102 in (06) 757 9941

Sobe s kopalnico, radioaparatom, klimatsko kotrolo, Centralna lega. Prostor za parkiranje. Restavracija.
Slovensko osebje.

šča. Toda delavec je očitno drugačnega mnenja, saj kljub prepovedi stavk od časa do časa tudi po deželah komunističnih režimov pride od stavk, ali pa vsaj do poskusov stavanja. Doma so jim nadelo milozvočni naslov "prekinitve dela".

Kakor je ugotovil IS SRS na seji 15. julija, je bilo v Sloveniji lani v raznih samoupravljalnih podjetjih 64 "konfliktivnih situacij", od katerih bi jih lahko 47 uvrstili med prekinitve dela, 17 pa med izsiljene stanke. Na seji so menili, da prekinitve dela kažejo na niz slabosti samoupravne in družbenopolitične aktivnosti v podjetjih. Vse to bi se po mnenju oblastnikov dalo odpraviti, če bi bili delavci primerno in predvsem pravočasno poučeni o težavah podjetij, kakor tudi o pravicah in dolžnostih delavcev. Pravijo tudi, da največkrat stavekajo nekvalificirani in polkvalificirani delavci.

ALI JE MOGOČE, da je na spisku slovenskih podzemskih jam že pettisoč zabeležb? In vendar drži. Ta spisek se imenuje Kataster in ga oskrbuje Jamarska zveza Slovenije. Konec letošnjega junija so vanj vpisali z vsemi potrebnimi podatki — pettisoč slovensko podzemsko jamo. Pa temu poročilo dodajajo, da jih nameravajo v kratkem vpisati še kakih deset, ki jih posamezna društva zaradi različnih vzrokov ter nesporazumov z Jamarsko zvezo še niso vpisala v Kataster.

ZA LETOŠNJO 800-LETNICO rojstva sv. Frančiška Asiškega smo Slovenci dobili prvokrat celoten prevod spisov sv. Frančiška in sv. Klare. Oba svetnika sta tesno povezana, zato je prav, da so oboji spisi zbrani v isti knjigi. Obsega 390 strani, od katerih je več kot polovica raznih uvodov, pojasnil, opomb in podobnega tiska. Knjiga je okusno opremljena in vezana v platno, izdala pa jo je celjska Mohorjeva družba.

RIBNICA obhaja letos svojo slavno in visoko obletnico — 900-letnico kraja. Opirajo se na listino iz leta 1082, s katero je oglejski patriarh Henrik dal Ribnico v fevd Konradu II. Turjaškemu. A kraj je imel prvo krščansko občino že v času pokristjanjevanja in prva ribniška prafara je bila ustanovljena že pred letom 1000, prva cerkev pa pozidana tam v devetem stoletju. Po letu 811 je ribniška prafara postala središče misijonskega okrožja, ki je segalo od Ljubljanskega barja do Kolpe, od Metlike do Prezida in Cerknice.

Nikomur ni neznan, da je takojmenovana Ribniška dolina dežela suhorobarjev, lončarjev in zdomarjev, ki so še do nedavnega s svojo robo potovali daleč okrog. Še pred zadnjo vojno so Ribničani iz lesa izdelovali nad 400 različnih in kaj uporabnih predmetov. Ribničani so tudi znani po svoji šegavi naravi, po živem ustnem izročilu za dovtype in domislice ter svoje zabavljice. Vsekakor: čestitke k jubileju!

Urarsko in zlatarsko podjetje:

Alexander

WATCHMAKER AND JEWELLER

31 The Centre, Seven Hills, N.S.W.

(nasproti postaje)

Telefon 622 1408

vam nudi 10% popusta pri vsakem nakupu, 20% pa na vsa popravila ur in zlatnine ter šest mesecev garancije. Engraviranje imen brezplačno.

HANDMADE JEWELLERY DESIGNED AND MADE IN OUR OWN WORKROOM.

Sydneyski rojaki, pridite in se sami prepričajte o ugodnih pogojih. — Priporočata se

Edvard in Kristina ROBNIK

PREJŠNJI MESEC smo poročali o neurju, ki je prizadelo vinogradne nasade po Bizeljskem. Ravno drugačna slika je na slovenski obali in na Krasu, kjer so tik pred trgatvijo. Vse kaže, da bo letošnji pridelek grozdja zelo dober, kajti vreme je bilo letos v tem delu Slovenije zelo ugodno za trte. Računajo, da bodo kraški vinogradniki obrali to jesen približno tri tisoč ton grozdja, od tega kar štiri petine refoška. Še višja je številka vinogradnikov ob obali, ki pričakujejo, da bodo pridelali grozdja za sedem ton.

Dobrih primorskih vin bo torej na pretek.

TRŽAŠKI SLOVENC se pritožujejo nad slovensko televizijo. Že nekaj časa namreč morejo sprejemati ljubljansko RTV preko prenosnika AA na Konknelu, kar je za zamejske rojake gotovo velika pridobitev. Saj mnogi kraji oddaj preko Nanosa niso mogli sprejemati, tistih preko Belega križa pa tudi ne zaradi huhih motenj. Sedanji prenos iz samega srca Slovenije — Ljubljane je brez motenj.

Ima pa zato drugo napako in — kot se zamejski rojaki pritožujejo v svojih listih — povzročča hudo nevoljo, ker je na njej toliko neslovenskega. "... Res nismo imeli vtisa, da gledamo slovensko televizijo. Imel sem občutek nemoči. Mislim sem si: zakaj v srbohrvaščini? Zakaj pa ne v makedonščini? Ali v albanščini? Ali v katerem koli jeziku jugoslovanskih narodov in narodnosti? Saj je vse ena mineštra! Mi tu smo zanje Italijani, Slovenci v matici so pa Jugoslovani..." beremo v enem takih pisem.

Končno je pa res kaj zalostno dejstvo, da se naše zamejstvo in zdomstvo bolj prizadevata za ohranitev slovenskega jezika kot pa matična dežela sama. Iste občutke, kot jih je izrazil Tržačan v objavljenem pismu, je izrazil že marsikdo med nami po vrnitvi iz obiska rodne domovine. Kdo bi ne bil slabe volje, če je moral celo po slovenskih uradih poslušati tujo govorico...

izpod sydneyskih stolpov

*Fr. Valerian Jenko, O.F.M.,
St. Raphael's Slovene Mission,
313 Merrylands Rd., Merrylands, N.S.W. 2160
(Vhod v pisarno in stan za cerkvijo!)
Telefon: (02)637 7147*

*Slovenske sestre – frančiškanke Brezmadežne
St. Raphael's Convent,
311 Merrylands Rd., Merrylands, N.S.W. 2160
Telefon: (02)682 5478*

SLUŽBE BOŽJE so v slovenski cerkvi sv. Rafaela v Sydneyu (Merrylands, vogal Merrylands & Warwick Roads) vsako nedeljo ob 9:30 dopoldan. Ob sobotah zvečer (ob sedmih) je vigilna maša, ki velja za nedeljsko. Prilika za sveto spoved pol ure pred vsako mašo.

PRVO OBHAJILO imamo letos v nedeljo 19. septembra pri redni službi božji. Za to priliko bo prepeval mladinski pevski zbor.

PROŠČENJE – praznik našega cerkvenega zavetnika nadangela Rafaela bomo obhajali na nedeljo 26. septembra. Pri slovesni službi božji bo prepeval mešani zbor. Spodobilo bi se, da bi vsi člani naše verske skupnosti ta dan prejeli sveto obhajilo. Vsako cerkveno praznovanje bi moralo najti odmev v naših dušah, drugače je le gola zunanost.

Ta dan bo po maši vsakoletni sejem s piknikom. Priporočamo se našim materam, ki so spretne v šivanju in pletenju, da preskrbijo razne predmete, ki bi prišli v poštev za prodajo. Upamo, da bo takrat že lepo pomladansko vreme (če ne že kar poletno!) in boste imeli priliko posedeti na dvorišču – kakor preje, ko naša nedodelana dvorana še ni imela strehe. Kdor ima raje senco, pa bo seveda lahko dobil prostor pri mizi v dvorani. Gospodinjam se priporočamo za pecivo in razne solate.

PRVI PETEK in SOBOTA v oktobru padeta na prvi in drugi dan meseca. Prvega je tudi praznik sv. Tezije Deteta Jezusa, zavetnice misijonov. V soboto pa je praznik angelov varuhov. Obakrat imamo večerno mašo ob sedmih ter običajno pobožnost.

EVHARISTIČNA in MARIJANSKA letna prireditelja za zunanji zapadni del sydneyske nadškofije (sem spada tudi Merrylands) bo letos na nedeljo 17. okto-

bra na zemljišču St.Columba Seminary, Springwood. Pričetek je predviden ob 2:30 popoldan. Več o tem bo v MISLIH prihodnjič, pa tudi v RAFAELU in naših tedenskih oznanilih. Rezervirajte ta dan za to slovesnost. Pokazimo, da smo tudi mi del sydneyske Cerkve!

WOLLONGONG ima slovensko službo božjo v nedeljo 10. oktobra ob petih popoldan v Vila Maria.

CANBERRA pride zopet na vrsto v nedeljo 17. oktobra ob šestih zvečer v cerkvi sv. Beda, Red Hill.

BRISBANE ima slovensko mašo v nedeljo 24. oktobra ob šestih zvečer, St. Mary's, South Brisbane. Po maši je običajna čajanka v dvorani.

NEWCASTLE bo obiskal slovenski duhovnik zopet na peto nedeljo v oktobru (31. oktobra). Mašo bomo imeli ob 3:30 popoldan v cerkvi Srca Jezusovega, Hamilton. Po maši se zberemo v dvorani na čajanko.

LETOS je FRANČIŠKOVO LETO, saj obhajamo 800-letnico svetnikovega rojstva. Njegov praznik v koledarju je 4. oktobra, da pa ne bo šel neopazno mimo nas, ga bomo obhajali že dan prej, na nedeljo 3. oktobra s slovesno službo božjo. To je naš frančiškanski praznik, godovni dan ustanovitelja treh redov, ki so danes razširjeni po vsem svetu. Mislim, da ni treba posebej poudarjati, da bomo ob praznovanju zlasti molili za frančiškanske redovniške in duhovniške poklice. Bog daj, da bi se našli številni mladeniči in mladenke v našem narodu in po svetu, ki se bodo pogumno odločili za življenje po idealih svetega Frančiška, se po njih posvetili in žrtvovali bližnjemu. Za vse tiste, ki so že v tem poklicu, pa bomo prosili stanovitnosti do konca.

OKTOBER je mesec ROŽNEGA VENCA. Zopet je pred vrati in spominja nas, naj bi se znova oprijeli te resilne vrvice – ročnega venca. Kar priznajmo, da smo glede te molitve postali mlačni. Kako drugačno življenje bi bilo po naših družinah, ko bi sleherna vsak večer zmolila skupno vsaj eno desetko! Father Peyton (ameriški apostol rožnega venca kot družinske molitve) je zapisal: "Družina, ki skupaj moli, skupaj tudi ostane!" Pri Sv. Rafaelu bomo pobožnost rožnega venca v oktobru združili vsako sredo s sveto mašo ob sedmih zvečer, pa tudi na praznik Rožnovenske matere božje, v četrtek 7. oktobra, kakor tudi pred sobotno in nedeljsko službo božjo.

ODDAJO na 2EA v priredbi našega verskega središča morete poslušati v nedeljo 26. septembra ob 7:30 zjutraj. Ne zamudite prilike!

SVETA ANA je praznovala s svetim Joahimom (sta starša Device Marije) god na ponedeljek 26. julija. To

je dan zavetnice Društva sv. Ane našega verskega središča. Članice so bile pri sv. maši na dan pred praznikom in priredile tudi svoj vsakoletni piknik v dvorani. Ob tej priliki je vsaj deloma delovala že tudi kuhinja, saj je Tončka Stariha s svojimi pomočnicami pripravila toplo kosilo za vse navzoče, kdor je le hotel seči po njem. Seveda je bil na razpolago tudi običajni B-B-Q, ki ga imata redno na skrbi Franc in Janez Šveb. Doprinos te prireditve (953.44 dol.) je bil za kuhinjsko opremo dvorane. Hvala požrtvovalnim članicam Društva sv. Ane, pa tudi ostalim pomočnicam, brez katerih bi prireditev ne bila tako uspešna. Hvaležni smo vsem, ki so prinesli pecivo in razne solate, ali ki so pomagali pri postrežbi s hrano in pijačo.

STOJNICA v prid našemu gradbenemu fondu v merrylandskem trgovskem okraju je nekaj novega. Naše iznajdljive gospodinje so jo organizirale prvokrat 18. avgusta. Za pripravo ni bilo veliko časa, niti nismo te nove dejavnosti veliko reklamirali. Vendar je bil uspeh lep: 192.45 dolarjev. — Naš stojnica bo zopet delovala 15. oktobra in pa 8. decembra. Za oba dneva se priporočamo za domače pecivo, za lončnice in tudi razne časopise ("Woman's Day", "Woman's Weekly" in podobno).

Za prodajo so skrbele Milka Stanič, Tončka Stariha, Angela Rozanc, Marija Lipec, Helena Caruana, Kati Menič, Miriam Sušnik in Valentina Papagna. Pri njih se pozanimajte, kaj je na stojnici najbolj zaželeno.

WALKATHON za našo dvorano smo imeli letos na nedeljo 22. avgusta. Kar lepo število mladih in odraslih je pešočilo dvanajst kilometrov. Prireditev je dala gradbenemu fondu 2,282.04 dolarjev. Te, ki so pripomogli k tako lepi vsoti in sodelovali pri akciji, bi lahko razdelili na tri skupine: Prvi so ti, ki so pridno nabirali sponzorje in pešočili. Drugi so sponzorji, ki so darovali gotovo vsoto za vsak prehojen kilometer. Tretji pa so tisti, ki so sicer pridno nabirali sponzorje, pa iz zdravstvenih razlogov niso hodili.

Nagrade so prejeli: prvi prispel nazaj k Sv. Rafaelu, najmlajši pešač, najstarejši pešač; dalje tisti, ki je imel na listi največ sponzorjev, in pa tisti, ki je nabral največjo vsoto. — Od pešačev je nabrala največjo vsoto Tončka Stariha. Prekosila pa jo je Albina Konrad iz Dapta, ki je nabrala večjo vsoto, pa zaradi šibkega zdravja sama ni mogla hoditi. — Vsem sponzorjem, nabiralcem in pešačem iskrena hvala za izdatno pomoč našemu gradbenemu fondu!

Da pa ne bomo obležali na lavorikah zaradi gornjege lepega uspeha, naj navedem stroške pri gradnji dvorane v zadnjih dveh tednih: Za okna in vrata smo izdali (progress payment) 2,700.— dolarjev, po del plačila (tisoč dolarjev) je prišel inženir, pa še elektri-

čarju smo dali tisočaka.

Naj dodam, da je bil doprinos piknika ob priliki Walkathona 465.— dolarjev. Potrudimo se, da bo naša naslednja prireditev ("RAFAELOVO", 26. septembra) tudi dobro uspešna!

DVORANA našega verskega središča počasi, res počasi napreduje. Ker mi zmanjkuje prostora, ki mi ga je urednik namenil, ne bom podrobno opisoval, kaj je bilo zadnji čas narejenega. Radovednim in vsem, ki se zanimajo, dajem tale prijazen nasvet in tole vabilo: Pridite in pogledite!

ZLATA POROKA je lep življenjski jubilej. Saj je danes toliko razporok, da se človek kar zgrozi in sprašuje, kaj je še ostalo od zakonske zvestobe. Ali ljudje sploh kaj mislijo, ko stopajo v zakon, da je obljuba zakonske zvestobe resna zadeva? Za kako malenkostne vzroke potem besedo zvestobe prelomijo. Zato je praznovanje zlate poroke dandanes toliko pomembnejše: petdeset let zvestobe v zakonu je svetel zgled vsem mladim zakoncem, ki nimajo potrpljenja in notranje duhovne moči, da bi znali premagovati težave. In vendar brez težav ni v nobenem zakonu, pa naj bo še tako idealen in srečen.

Med nedeljsko službo božjo 8. avgusta smo imeli zlatoporočni obred LUDVIKA in MARIJE KLAKOČER. Skupaj z njima smo se Bogu zahvalili za vse dobro, ki ga jima je podelil. Pa tudi za vse dobro, ki sta ga storila naši verski skupnosti. Gospod Klakočar že skoro 25 let vodi zbor in petje pri našem bogoslužju, žena Marija pa je odlična in požrtvovalna pevka pri istem mešanem zboru.

Naš zlatoporočni par pri rezanju jubilejne torte

Praznovanje je bilo iznenadenje za slavljenca. Gospod Klakočer je prišel kot navadno na pevski kor in pripravil note za mašne pesmi. Tik pred začetkom maše pa je začudeno pogledal, ko se je pojavila na koru hčerka Marija in "ukazala" njemu in mami, da morata v prvo cerkveno klop, ker bo danes ona spremljala in vodila petje. Seveda je v ta namen že v četrtki organizirala pevsko vajo brez vednosti slavljenca. Tako običajna očetova vaja v petek ni odpadla, čeprav so pevci vedeli, da bodo peli druge pesmi.

Pri sveti maši sta zlatoporočenca prejela jubilejni blagoslov. Tudi papež Janez Pavel II. jima je telegramske čestital, naknadno pa je dospela tudi lepa pergamentna listina z njegovim blagoslovom. To čast sta si vsekakor zaslužila.

Po maši sta bila slavljenca s pevci in njih družinami povabljeni v dvorano, kjer smo imeli kosilo. Jože Urbas jima je v imenu zbora poklonil v spomin oljnato sliko. Vsi želimo zlatoporočencema še mnogo let srečnega zakonskega življenja, da bi še dolgo prepevala Bogu v čast pri naših službah božjih!

KRSTI. — Tanya Nari Petek, Ekibin, Qld. Hčerka Adolfa in Aroon r. Charngdang. Botra sta bila Walter in Alison Pick. Cerkev sv. Elizabete, Ekibin, Qld., dne 11. julija 1982.

Simon Francisco Skerbič, Blackheath, N. S. W. Oče Mirko, mati Margaret r. Lopez. Botrovala sta Jerica Skerbič in Chris Haywood. Blackheath, 26. julija 1982.

Philip Serdinšek, Mt. Druitt, N. S. W. Oče Maks, mati Jacinta r. Salubre. Botra je bila Elvira Herman. Merrylands, 15. avgusta 1982.

POKOJNI. — Dne 21. julija je v Sydneyu (Merrickville) umrl **TONY JURŠE**. Rojen je bil 3. marca 1928 v Spodnjem Boču (Selnica ob Dravi). Pri krstu je dobil ime Marko in je najbrž pod tem imenom vpisan v rojstvo in krstno knjigo, kot sin Valentina in Ivane r. Gradišnik. Poročen je bil po zastopniku 25. julija 1960 v Podvelki in sicer z Jožefo Forneci, rojeno v Josipdolu pri Mariboru. Tony je sicer živel v Canberri in šele zadnji čas se je mudil v Sydneyu. Po poklicu je bil mizar, je pa že nekaj let bolehal in je moral tudi na težko operacijo. Boril se je z raznimi težavami in osebnimi problemi. Pogrebna maša zanj je bila 27. julija v stolnici sv. Kristofa v Canberri, nato smo njegovo truplo spremili na novo canberro pokopališče "Gungahlin". Poleg žene Jožefine zapušča pokojnik še tri brate in dve sestri v domovini.

Naše sožalje vsem žalujočim. Pokojnik, ki ga priporočam v molitev, naj počiva v miru!

P. VALERIJAN

Z nasveti pri načrtovanju in pri urejevanju Vašega potovanja po Avstraliji ali preko morja (pri nabavi potnih listov, viz, raznih drugih dokumentov, finančnega posojila, zavarovanja, fotografij za potne liste . . .) Vam je na uslugo

DOMAČA TURISTIČNA AGENCIJA

Nudi se Vam prilika, ki ste si jo najbrž že dolgo želeli:

HAVAJSKI OTOKI — WAIKIKI /PRINCE KUHIO HOTEL/

Polet tja in nazaj ter vključno štirje dnevi (in tri noči) v luksuznem hotelu Prince Kuhio ob svetovnoznani Waikiki plaži mesta Honolulu — samo \$527.

(Subject to Government approval. Price based on twin share accommodation. Air Fare based on Pan American's new 14 days advance purchase Group Inclusive Tour Fare)

Obrnite se na nas, da dobite podrobnejša pojasnila!

Ne pozabite, da je že od leta 1952 ime GREGORICH dobro poznano in na uslugo vsem, ki se odpravljajo na potovanje! PRIDEMO TUDI NA DOM!

**ERIC IVAN GREGORICH
DONVALE TRAVEL**

**1042—1044 Doncaster Road,
EAST DONCASTER, Vic. 3109
Telefon: 842 5666 (vse ure)**

Florence L. Barclay:

Pesem dveh src

roman

Prevedel Silvester Čuk
Ilustriral Lojze Perko

OSMO POGLAVJE

ŠE DRUGI BISERI

Dnevi, ki so sledili, so bili za Jane polni nepopisne sreče.

Noben dogodek ni skalil razpoloženja, ki je bilo zanj novo, popolnoma novo. Garthovo zadržanje naslednji dan ni več kazalo znakov tistega navdušenja kot prejšnji večer. Bil je povsem umirjen in resen, tako da se je Jane zdel še starejši kot je dejansko bil. Le redkokdaj se je obnašal kot sedemletni paglavec. Celó v pogovoru z vojvodinjo je bil proti svoji navadi sila zadržan in možat, tako da ga je nekdo smeje vprašal, če se morda vadi za svojo skorajšnjo vlogo zakonskega moža. Garth je odgovoril:

»Uganili ste, prav to poskušam.«

»Ali bomo imeli čast videti tudi *njo* v dvorcu Shensstone?« ga je vprašal Ronald. »Večina vojvodinjinih gostov je lady Ingleby povabila tja za konec tedna.«

»Da, da,« je odvrnil mirno Garth, »tudi ona bo tam.«

»Bog nebeški!« je vzkliknil nekdo, »ali naj vzameino to zares?«

Jane, ki je sedela tik ob družbi in se je delala, kot da bere časopis, je čisto tiho, tako da jo je slišal samo Garth, šepnila:

»O, Dal, kako sem srečna! Ali ste se sinoči odločili?«

»Da,« odgovori Garth in se obrne tako, kot da govori sam s seboj, »sinoči.«

»Ali je bil najin popoldanski razgovor v kakšni zvezi z vašo odločitvijo?«

»Ne, ne, v nobeni.«

»Potemtakem vas je k temu nagnil 'Rožni venec'?«

On se je nekaj časa obotavljal, potem pa, ne da bi pogledal Jane, reče: »Odkritje 'Rožnega venca' mislite? Točno!«

Jane je bila prepričana, da je tako potrjena njena razlaga njegovega navdušenja po koncertu in se je z užitek predala novemu razdobju njunega prijateljstva.

Ure, ko sta skupaj igrala, so ji prinesle veliko resnične radosti. Garth je bil večji glasbenik kot si je bila mislila, zato je še posebej uživala, ko je poslušala njegovo

NAŠE NABIRKE

BERNARDOVEMU

TISKOVNEMU SKLADU:

\$50.— N.N., N.N.; \$20.— Vinko Čoper; \$15.— N.N., Franc Bračko, Ignac Valenčič; \$10.— Matija Cimerman, Pavel Rob, Roman Uršič, Zinka Drezga, N.N., Angela Dodič; \$7.— Wilhelm Wetzel; \$5.— Marija Katič, Franc Male, Ignac Feldin, Marjan Jonke, Marija Penko, Marija Horvat, Jože Gjerek, Lucija Srnc, Vera Pregelj, Adrijana Štepančič, Alojz Brne, Stanko Ogrizek, Angela Lečnik, N.N., Angela Umek, Julij Bajt, Vincenc Rep, Ivan Zelko; \$4.— Ivan Erjavec; \$2.40 Viktor Gnezda; \$2.— Ana Šutej, Bogomir Jesenko, Ivanka Žabkar, Franc Šiftar, Ivan Brčar; \$1.— Ana Ahec, Stanko Fatur.

NAŠIM POSINOVLJENIM

MISIJONARJEM — TOGO, AFRIKA:

\$50.— N.N.; \$20.— Frančiška Muka-vec; \$4.— Marija Telich (za lačne otroke).

Dobrotnikom Bog povrni!

V Postojnski jami

POSEBNA KOMISIJA pri Organizaciji združenih narodov že štiri leta prizadevno zbira statistične podatke o premikih prebivalstva sveta v prihodnjih desetletjih. Prišla je do kaj zanimivih ugotovitev, ki jih je objavila prav zdaj v času LETA O-STARELIH. Tu nekaj njenih zaključkov posredujemo tudi bralcem MISLI.

V bližnji bodočnosti se bo na svetu oblikovala zelo močna generacija 60-letnikov. Po mnenju statistikov bo to stvarnost, ki že danes dejavno vpliva na razne družbene strukture, na kriterije dela in na življenjske navade posameznikov, družin in vse človeške družbe. V nekaj desetletjih bodo starejši ljudje, ki so danes na svetu v manjšini, postali večina svetovnega prebivalstva – torej ravno obratno, kot je položaj na svetu danes. To pa pomeni, da bo morala manjšina skrbeti za večino – za tiste, ki ne bodo mogli več delati in skrbeti sami zase.

Tu je nekaj statističnih predvidevanj te mednarodne komisije: Če se bo število prebivalcev na zemlji do leta 2025 trikrat povečalo v razmerju do leta 1950, bo število ostarelih med prebivalci našega planeta petkrat večje. Ker tri četrtine teh starejših bo v državah Tretjega sveta. Leta 1950 je na svetu na dva otroka prišla ena ostarela oseba – leta 2025 pa bo ravno narobe...

In kaj bo povzročilo tolikšne spremembe med starostno strukturo ljudi? Poznavalci naštevajo različne vzroke: omejevanje in reguliranje rojstev, manjša nataliteta, podaljševanje življenjske dobe zaradi višjega življenjskega standarda, izboljšanje zdravstvene oskrbe, higiene in prehrane.

Po vsem tem se danes srednja življenjska doba pomika navzgor, proti sedemdesetim letom.

Vprašanje pri vseh teh statistikah, ki nakazujejo bodoče življenje na svetu, pa je tole: ali bodo ostareli dobili v družbi mesto, ki jim po vsem božjem in človeškem pravu pripada? Ali bodo mlajši zares skrbeli zanje? Upajmo! Četudi se že zdaj oglašajo nekateri, ki bi tako, kot uničujejo nerojena življenja (120.000 splavov je na svetu dnevno!), radi uničevali tudi bolne in ostarele...

igranje, ki je bilo tako čisto in odločno pa spet tako nežno, kjer je bilo potrebno.

Garth niti z besedico ni omenil, koliko mu pomenijo te čudovite ure. Po prvem večeru je bil zelo redkobeseden. Pod hrasti v parku je sam pri sebi sklenil, da bo teden dni molčal in besedo je skušal držati.

Popolnoma novo doživetje za Jane je bilo tole: prva sem v srcu nekoga. Garth ji je dal to dobro razumeti, da si o tem ni spregovoril besedice. Njegova pozornost do nje je bila tako obzirna in neopazna, da nikomur ni padla v oči in zato tudi ni izzvala obregovanj prijateljev in niti vojvodinjinih pripomb. Jane je ves čas čutila, da jo obdaja ozračje nežne ljubezni. Prvikrat v življenju je občutila, da je prav ona najvažnejša misel nekega človeškega bitja. Čutila je, da je on ves njen in bila je srečna in ponosna na vse, kar je on delal in govoril.

V tistih urah, ki sta jih skupaj preživela v dvorani ob glasbi, ga je globlje spoznala. Spoznala je njegovo zaneseno naravo, zaljubljeno v lepoto, ki je prej nikoli ni mogla popolnoma razumeti.

Dnevi so bili res prečudno lepi. Jane pa kljub vsemu nikdar še pomislila ni na ljubezen v najbolj preprostem pomenu besede. V te stvari je bila popolnoma nepeljana. Ne toliko zaradi tega, ker v ljubezni ni imela nikakršnih izkušenj, ampak bolj zato, ker je iz raznih živih zgledov predobro poznala komedijo ljubezni in zato ni mogla prepoznati prave ljubezni, ki je prihajala k njej v naravnost idealni obliki.

Dr. J. KOCE, Flat 2, 139 High St., Kew, Vic. 3101 — Tel. 862-3027

(Najstarejši tudi po letih objavljanja oglasov v Mislih)

ČE HOČETE POTOVATI,

se z zaupanjem obrnite name. V moji odsotnosti me nadomestuje v uradu gospodinja MARIJA (Kuseta), ki Vam bo šla v vsem na roko. Če pridete na agencijo, vprašajte za MARIJO, lahko pa ji tudi telefonirate na telefon agencije: 654 - 1233

**TOUR WORLD INTERNATIONAL, 49 Exhibition Street,
Melbourne, 3000 — Tel. 654 1233, Consultant Dr. J. KOCE**

V teh svojih številnih počitnicah, ki jih je preživela tukaj, je dobila že kakih dvanajst ženitnih ponudb. Bila je bogata dedinja in popolnoma samostojna, zato je razumljivo, da bi se marsikateri metulj rad ustavil na takem cvetu. Roko ji je ponudilo že nekaj starejših, malce plešastih moških, ki so bili siti že vseh sladkosti življenja, imeli pa so udobne dvorce in so hoteli večer življenja preživeti v družini. Ko so snubili Jane, niso kazali kakšne posebne sentimentalnosti, toda naleteli so na gluha ušesa. Jane je hitro spoznala njihove načrte, zato jih je prav tako brez vsake sentimentalnosti odbila.

Dva ali trije mladi metuljčki, katerim je Jane pomagala izvleči se iz kaše, v katero so zabredli po lastni lahko-miselnosti, so menili, da ne bi bilo slabo tako modro žensko imeti ob sebi, da bi jim preprečevala počenjati vse mogoče neumnosti. Vse je Jane z izbrano vljudnostjo poslala tja, od koder so prišli.

To so bila vsa njena ljubezenska izkustva. Nihče je še ni ljubil zaradi nje same. Tako torej zdaj, ko jo je molče obdajala silna ljubezen mladega moža, ni razumela, kje je izvor sreče, ki jo čuti. V Garthu je gledala oboževalca neke druge, lepe in mlade žene, s katero se še v sanjah ne bi upala kosati. Zaupnost, ki je navdajala njene odnose z Garthom, je pripisovala dolgotrajnemu prijateljstvu, ki je bilo čudovito kot v pravljici.

Tako je bilo do torka.

Tega dne so se overdenski gostje razšli. Jane je odpo-tovala v London, da preživi dva dni pri Brandovih, Garth pa je šel naravnost v Shenstone, da se sestane s »filmsko lepoticco« miss Lister in njeno teto Parker Bangsovo.

Jane naj bi prišla v Shenstone v petek.

(Nadaljevanje)

NAJVEČJA PA JE LJUBEZEN ...

ČE SMO BILI MOGOČNI V BESEDAH

KRISTUS NA SODNI DAN NE BO VPRAŠAL,

ČE SMO SE NEŽILI V SLADKIH ČUSTVIH

ČE SMO IMELI VISOKOLETEČE MISLI

AMPAK ČE SMO LJUBILI V DUHU IN RESNICI

V KANADI je v starosti 86 let umrla Ambrožičeva mama, kot jo je klicala torontska slovenska skupnost. Z Dobrave pri Ljubljani je s svojo družino kot begunka prišla preko Avstrije v Kanado. Svojega moža Lojza, ki je bil brat našega pokojnega očeta Bernarda Ambrožiča, je preživela za precej let. Imela sta pet sinov in dve hčeri. Od sinov je Lojze postal duhovnik, bogoslovni profesor in pred nekaj leti škof za priseljence torontske nadškofije.

Ambrožičeva mama je rada prebiralala naše MISLI, ki jih je prejela že vsa leta od prihoda o. Bernarda v Avstralijo. Tako smo zdaj izgubili vneto naročnico. — Tudi mi ji želimo miren počitek v Gospodu, ki mu je vse življenje tako zvesto služila. Vsem Ambrožičevim pa ob obisku smrti iskreno sožalje!

V RIMU so bile 15. julija med številno množico kar tri skupine slovenskih romarjev: ena iz Braslovč v mariborski škofiji, dve pa s Koroškega — mladina iz Železne Kaple ter dijaki in profesorji slovenske gimnazije v Celovcu. Papež jih je med splošno avdienco posebej nagovoril, seveda v slovenščini. "Vsem želim, da bi s svojim zadržanjem in apostolsko vnemo pričevali za Kristusa, ki je pot, resnica in življenje, in ga izžarevali vsak v svojem okolju," je dejal med drugim. Mladim pa je povedal: "Dijakom še posebej naročam, naj skrbno izrabijo čas, namenjen kulturnemu izoblikovanju in duhovni zoritvi, da jih predvsem odgovornosti v Cerkvi in družbi — ko bo čas za to — ne najdejo nepripravljene. Katoliški mladini naj ponovim, da vas ima sveti oče prav posebno rad in vam zaupa, kot vas

ima rada in stavi v vas zaupanje sveta Cerkev, ki se zaveda, kakšnih idealov in žrtev je mladina zmožna."

MARIBORSKI ŠKOF dr. Franc Kramberger je bil v začetku julija na enotedenskem obisku med rojaki ZDA. Udeležil se je škofovskega posvečenja Edvarda Pevca, sina slovenske izseljenske družine, v Clevelandu, v Chicagu pa je na slovenski župniji sv. Štefana vodil slovesnosti "Slomškove nedelje". Zadnja dva dneva pred vrnitvijo domov je preživel med rojaki v New Yorku. Tam je imel tudi priliko, da si je ogledal palačo Združenih narodov, kjer je tudi on pomolil v kapeli za svetovni mir, ter se za trenutek pomudil v prostorih, ki so zastopnikom raznih narodov namenjeni premišljevanju.

ZELO ZANIMIVI so podatki Ekumenskega sveta Cerkev o številu kristjanov na svetu. Prinaša jih Svetovna krščanska enciklopedija, ki je nedavno izšla.

Okrog leta 500 po Kristusu je bilo krščnega 22% takratnega prebivalstva. Med kristjani je bilo takrat 38% belcev in večino so imeli črnopolti kristjani. Ob koncu tisočletja pa so belci prišli v večino (vseh kristjanov je bilo takrat le 19 odstotkov prebivalstva). Največ belcev je bilo med kristjani v začetku 16. stoletja — kar 93%. Od takrat naprej pa je začelo število nebelih kristjanov močno naraščati in pred sto leti je spet doseglo polovico vsega števila kristjanov.

Najnovejše številke povedo, da je bilo v lanskem letu belcev med kristjani le 47% — temnopolti kristjani imajo zopet večino. Med njimi je 23% rjavokožcev, 20% črncev, 7% rumenokožcev, 3% pa je rdečkožcev.

Tudi med duhovniki, škofi in kardinali katoliške Cerkve je vedno več oseb temne polti. Nič ne bo čudno, če bo ob kakem konklavu prihodnjih desetletij dim nad Vatikanom oznanil izvolitev — temnega papeža. Zakaj pa ne?

LETOS V JULIJU je praznoval zlati duhovniški jubilej svetovnoznan univerzitetni profesor in eden največjih teologov sedanjega časa, jezuitski pater Karel Rahner. Kljub temu, da velja danes za klasika katoliškega teološkega nauka in je bil eden najvidnejših

SLOVENIAN FUNERAL SERVICE

Funerals of Distinction Pty. Ltd.
A.F.D.A.

724 5408

17 Railway Parade, Fairfield, 2165

72 3093

Sydneyskim Slovencem v času žalovanja 24 ur dnevno na uslugo: v velikem Sydneyu, na deželi, v Canberri A.C.T., kakor tudi pri meddržavnih ali prekomorskih prevozih pokojnih.

teologov drugega vaticanskega koncila, je mož ob jubileju skromno izjavil: "Tisto, kar sem, z žalostjo hrepeni po tistem, kar bi moralo biti." V svojem nezadržnem pisateljskim ter strokovnim talentom je Rahner napisal veliko teoloških in drugih del, vsega skupaj nad 3500 člankov, razprav in knjig. Prejel je veliko število častnih doktoratov, raznih odlikovanj in priznanj.

"LEPI ČASI" se nam obetajo po podatkih ustanove SIPRI v Stockholmu, ki prikaže stanje oborožitve z atomskim orožjem.

ZDA imajo 1,050 raketnih izstrelkov z odmetom s suhe zemlje, 500 z odmetom iz podmornic ter 348 velebombnikov s 1,000 atomskimi izstrelki.

SOVJETSKA ZVEZA pa ima 1,300 raketnih izstrelkov z odmetom s suhe zemlje, 500 z odmetom iz podmornic, strateških bombnikov pa 156 s 150 atomskimi konicami. Toda ali so številke zanesljive?

Skupno imata obe veseliti v zalogi atomskega orožja za 1.300,000 bomb, kot so jih Amerikanci odvrgli na Hirošimo in Nagasaki.

Nasproti temu stojijo številke ljudi, ki stradajo, ki umirajo od lakote. Na svetu je ena milijarda ljudi, ki so podhranjeni, ena milijarda brezposelnih. Vsako leto jih na svetu 25 milijonov umre od lakote ali njenih posledic.

Za oborožitev in razne "krajevne" vojne porabijo države tisoč milijard dolarjev letno. In med temi so celo države Tretjega sveta . . .

POLJSKA je ob drugi obletnici (31. avgusta) ustanovitve svobodne sindikalne zveze Solidarnost znova vzplamtela v demonstracijah, manifestacijah in proslavah, ki jih je po vsej državi organiziral zdaj prepovedani sindikat. Močan izraz delavske volje, ki se upira sili komunistične diktature. A vlada se je prav tako pripravljala na datum, Cerkev pa je pozivala k miru in strpnosti.

Prporočam se Slovencem
vzhodnega dela velikega Melbournea
za vsakovrstna avtokleparska dela,
avtobarvanje in podobno.

Popravljam zasebno in za vse večje zavarovalnice.

A. V. MOTOR BODY REPAIRS
1/117 LEWIS RD., WANTIRNA SOUTH, 3152,
VIC. — Telefon delavice 221 5536

TOWING SERVICE 24 ur dnevno
na telefonu 221 5757
ali pa doma — 232-4314

Rojak VOJKO VOUK

Obletnica je minila v nemirih ob konfrontaciji delavstva z vojaštvom in policijo, z nekaj mrtvimi in tisoči aretacij. Zatiranje se bo nadaljevalo, četudi je za komunizem poljski primer sramotna klobuta, ki jo bo težko prebolel. Vlada skuša prepričevati z besedami, delavci pa čakajo dejanj, ki bi jim spet vrnilo odpravljeno svobodo. Dokler ne pride do tega, na Poljskem ne bo miru.

KITAJSKI dnevnik v Pekingju se zgraža nad "škan-dalom", ki ga je partiji skuhal njen dolgoletni član: odšel je namreč v samostan in postal budistični menih. Jang Zhongfu je bil član komunistične partije od leta 1954 in so mu dolga leta zaupali odgovorno mesto direktorja zadruga v Guandongu. Sicer časnik trdi, da je ta korak storil mož iz zagrenjenosti, ker je njegovo mesto prevzel mlajši in ker se je sprl s svojo družino. Če ni to le v nekak izgovor in vsaj majhno tolažbo partiji. Obenem pa je nepopustljiv ter članek zaključil z besedami: "Jang Zhongfu je do konca izdal marksizem-leninizem in Maocetungovo misel. Iz člana partije se je ponižal v budističnega meniha, zato je iz partije izključen."

FILM O BARAGU, našem misijonarju med Indijanci in kandidatu za proglasitev k svetnikom, so pred nekaj meseci izdali v Kanadi. Naslov enournega filma je "Sledovi" ter prikazuje Baragovo deželo in ljudi. Je dobra informacija o daljnih pokrajinah, ki so nam postale domače zaradi Baraga in njegovih sodelavcev.

Film je izdelal slovenski lazarist v Torontu Tone Zrnc s pomočjo izvežbanega snemalca Josepha Silvaya. Napravili so dve izdaji: z angleškim in pa s slovenskim besedilom. Za film, ki je tudi naprodaj, saj so napravili več kopij, pravijo, da je zelo dobro uspel in je vreden ogleda.

WINE DINE and DANCE

Razvedrilo, domačo hrano in pijačo Vam nudi

LAKE VIEW RESTAURANT

in RECEPTION CENTRE

42 Kanahooka Road,

Tel.: 61 7101 DAPTO, N.S.W., 2530

Tudi za poroke in razne druge prilike
skupinskih praznovanj

se priporočata

MILI in JAKOB BOŽIČ

kotiček naših mladih

MOJČINA PESEM

Ptička, ki sladko žgoliš,
vetrc, ki v vejah šumiš,
preko dobrav
nesi pozdrav
daleč tja v rodno mi vas.

In ko se vrneš, povej:
Kdaj bo, kot bilo je prej,
kdaj spet domov
preko bregov
šla bom tja v rodno mi vas?

Ptička ne poje mi več,
vetrc odjadral je preč,
sama sem spet,
mrzel je svet,
daleč je rodna mi vas . . .

Frane Milčinski

IT'S
IN EVERY
SLOVENIAN

DRAGI OTROCI!

Pa pojdemo danes na iskanje osebe za Galerijo mladih v Južno Avstralijo, med našo adelaidsko mladino! Četudi adelaidska slovenska naselbina ni ravno velika, ima vseeno kar lepo izbiro.

Med študenti medicine na adelaidski univerzi je tudi ANTON KRESEVIČ, član zavedne in za skupnost zelo delovne slovenske družine. Oče Danilo je iz Račic, župnija Podgrad, mama pa je prišla s starši še kot deklica – Šajnova Ivanka – v Avstralijo s Knežaka. Od štirih otrok je Anton najstarejši, rojen leta 1963.

Anton je obiskoval do vpisa na univerzo katoliške šole. Bil je vseskozi odličen študent, vedno na vrhu, zadnji dne leti v kolegiju celo "dux". Zato pričakujemo, da bo tudi medicinske študije resno vzel in bomo adelaidski Slovenci v nekaj letih dobili v njem doktorja in pol.

Seveda mora biti poleg študija v življenju mladega

Dragi striček!

Če se drugi ojunajo in Ti pišejo, se bom pa še jaz. Malo mi pomaga ata, ker je to moje prvo pismo, ki bo natiskano – če ga boš seveda izbral za Kotiček.

Mi smo prišli v Avstralijo pred šestimi leti. Najprej smo bili v Benalli, zdaj pa smo za nekaj časa blizu kraja Kilmore, kjer ata oskrbuje farmo. Tu je zelo lepo, samo dolgčas nam je, ker smo na samoti.

Moram povedati, da smo bili na obisku pri znani družini v Melbournu ravno na nedeljo, ko ste imeli Koncert. Povabili so nas s seboj in smo bili vsi zelo veseli. Kaj takega nismo pričakovali tako daleč od doma. Mama je rekla: Prej mi je bilo dolgčas po domovini, zdaj pa mi bo po Melbournu!

Če se bomo preselili v mesto, bom pa tudi jaz hodil v slovensko šolo in nastopal na odru.

Lepe pozdrave! – Bojan Polič, 13 let.

ceven

človeka na vrsti tudi šport. In naš Anton kot bodoči zdravnik mora poznati staro pravilo zdravja: Zdrav duh v zdravem telesu! V kolegiju je igral nogomet in bil izbran celo za kapetana nogometnega moštva. Med sedanjim višjim študijem pa se je bolj posvetil košarki ter igra za univerzo.

Medicincu Antonu naj tukaj povemo, da smo nanj ponosni. Ne le starši, tudi mi vsi zasledujemo njegovo pot in mu želimo veliko uspehov pri študiju in seveda srečen zaključek. Poleg diplome, ki mu bo dala ob času doktorski naslov ter mu odprla vrata do zdravniške prakse, pa bo potreboval tudi obilo razumevanja za potrebe bližnjega. A to prihaja iz srca in ne iz šolskih knjig. Tega se bo naučil lahko v obilni meri v domačem vzdušju slovenske družine in isto bi morala dajati tudi širša družina, kateri nekdo pripada – narodna skupnost.

Antonu želimo vztrajnosti na začetni poti, saj vemo, da bo le tako dosegel vse tisto, kar pričakuje on sam in kar naša skupnost pričakuje od njega.

BERRIEDALE, TAS. – Znanec in prijateljem širom Avstralije, ki se niso zvedeli o tem, sporočam preko naših dragih MISLI žalostno novico, da nas je dne 13. avgusta zapustil nepozabni mož in oče IVAN UMEK. Devet dni prej ga je zadela kap. Prepeljali so ga v Royal Hobart Hospital, a tudi zdravniška pomoč mu ni mogla ohraniti življenja.

Pokojnik je bil rojen 27. septembra 1928 v Knežaku, odkoder sem doma tudi jaz. V aprilu 1956 sva skupaj pobegnili v Italijo in se 10. junija v taborišču Udine poročila. V maju 1957 sva se z ladjo "Flaminia" odpravila proti novi domovini in v Tasmaniji ustvarila novi dom. Do nedavnega smo živeli v Claremontu, nato pa se preselili v novo hišo v Berriedale, ki pa je Ivan žal ni dolgo užival.

Poleg mene zapuščata pokojnik dva sina, nevesto in vnuka Pavleta, v domovini pa očeta in dve sestri ter enega brata v Ameriki. Sin Tony ima 24 let, Mihael pa komaj 11 let in bo ata zelo pogrešal.

Dragi Ivan, počivaj v miru božjem!

Iz srca se v svojem imenu in v imenu družine zahvalim vsem, ki so nam stali ob strani v času boleznih in žalosti ob smrti; vsem, ki so osebno, pismeno ali po telefonu izrazili sožalje; in zlasti še tistim, ki so se potrudili in se udeležili pogreba, saj so nekateri prišli k nam celo iz Melbourn. Bog povrni vsem! – Žalujoča Angela Umek z družino.

Iskreno sožalje ob težki izgubi! In prisrčna zahvala za sporočilo in podatke. Ko bi vse družine ob obisku smrti storile tako, kako lažje bi bilo uredniku in kako popolnejša bi bila Matica mrtvih. – Urednik

MT. MEE, QLD. – Čeprav se o naši brisbanski slovenski skupnosti bolj malo piše in zato tudi malo bere, s tem še ni rečeno, da tukaj samo spimo. Dejstvo je le, da nihče rad ne pisari. Zato naj vsaj v nekaj vrsticah tu opišem delo in napredek naše "Planinke".

Naše tukajšnje slovensko društvo "Planinka" ima že več mesecev nov upravni odbor. Novi predsednik je

E. Z. OFFICE MACHINES

Zastopnik podjetij Olympia in Adler strojev se melbournskim Slovencem priporoča za prodajo novih in starih pisalnih, računskih in podobnih strojev vseh znamk. Izvršujemo vse vrste popravil!

V zalogi imamo slovenske črke ČŠŽ ki jih Vaš pisalni stroj morda še nima.

EMIL ZAJC

9 Tennyson Ave., CLAYTON, Vic. 3169
Telefon: 544 8466

križem australske slovenije

Jože Barbiš, ki je znan že iz prejšnjih let po svojem vestnem delu za skupnost. Ob takem predsedniku tudi ostali odborniki morajo resno poprijeti. Najbolj vidno delo novega odboja je seveda na slovenski zemlji – "na hribčku" pravimo –, kjer je skoraj vsakokrat na našem mesečnem srečanju kaj novega videti. Naj omenim le cementirano pot – drive-in, ki vodi na hribček. Upamo in želimo, da se bo odslej več rojakov udeleževalo društvenih piknikov, da tako podpro delo požrtvovalnih rojakov, pa se seveda tudi povesle in srečajo z drugimi Slovenci. Za marsikoga je poleg slovenske maše, kadar pride na sporedu p. Valerijana Brisbane na vrsto, ravno srečanje na slovenski zemlji edina prilika, da se kljub tujini znajde v slovensku družbi. In kar priznajmo, da prav te pogrešamo.

Ko to pišem, so pri društvu ravno v teku priprave za Spring Fair, kjer tudi naša "Planinka" že več let redno sodeluje s svojo stojnico, ki nudi radovednim tujim želodcem naše domače kuharske specialitete.

SYDNEYSKIM ROJAKOM

nudi

BOLOGNA SMALLGOODS

Telefon
728 1717

7 QUEST AVE.
CARRAMAR, 2163

svže meso, kvalitetno suho meso,
raznovrstne salame in druge mesne izdelke.

Hitra in brezplačna dostava.

Obrnite se na nas!

Priporoča se lastnik podjetja

J. & A. ŠKRABAN

Novemu odboru "Planinke" želimo veliko uspeha pri nadaljnjih načrtih in delu.

V julijski številki MISLI smo tudi pri nas čitali sicer skromno pisano a zelo razveseljivo in pomembno novico o visokem odlikovanju urednika MISLI. Mojim osebnim čestitkam se pridružuje kar velika večina brisbanskih rojakov, ki so me naprosili, naj posredujem njihove čestitke. (Že zato, prosim, objavite tudi te vrstice, da bodo Brisbančani videli, da sem izpolnil obljubo!) Lepo in pošteno bi bilo, da bi vsi tukajšnji Slovenci tako cenili in spoštovali urednikovo delo, kot ga spoštujejo Avstralci.

Iskrene slovenske pozdrave! — Mirko Cuderman.

Hvala za čestitke, četudi mi je ob njih nerodno in upam, da bo počasi le mir pred njimi! — Urednik

SYDNEY, N. S. W. — Nedavno sem se vrnil iz običajne domovine, kjer sem hodil okrog z odprtimi očmi, pa imel tudi priliko občutiti rafinirano metodo zasliševanja tajne policije. Tudi o Vas, p. urednik, so me spraševali in o tem, če sem naročen na MISLI. Upam, da mi Bog ne bo štel v prehud greh, da sem se v odporu in slabiji volji zlagal, da sem na list naročen, četudi v resnici nisem, ampak sem ga doslej prebiral pri prijatelju. Zdaj pa me, prosim, vpišite med naročnike, da tudi jaz z naročnino pripomorem k podaljševanju življenja MISLI. Prilagam tudi dar v Tiskovni sklad.

MISLIM želim obilo uspehov! — N. N.

MELBOURNE, VIC. — Ob smrti naše drage in nepozabne mame MATILDE KUKOVEC čutimo dol-

žnost, da se iz srca zahvalimo vsem za izreke sozolja in za cvetje, za udeležbo pri molitvah in pogrebni maši ter spremljanju maminih zemskih ostankov na keilorsko pokopališče, kjer bo čakala vstajenja. Ostanite ji zvesti v molitvi, s katero bomo združeni z mamo tudi po njenem odhodu!

Hvaležne žalujoče družine Drezga, Bračko in Pinterič.

MELBOURNSKI SLOVENC!

Kadar potrebujete

TAXI TRUCK

za selitev in podobno, se boste z MAKSOM HARTMANOM po domače pomenili za čas prevoza, delo pa bo opravljeno dobro in po konkurenčni ceni.

Kličite čez dan: 311 6366

RAPID TRANSPORT SERVICES PTY. LTD.

(vprašajte za Maksa Hartmana!)
Ob večernih urah kličite Maksovo številko doma: 850 4090

F. T. ADMINISTRATIVE SERVICES Pty. Ltd.

182 Norton Street, Leichhardt, N.S.W., 2040

TAX CONSULTANTS — INSURANCE BROKERS

Prevzemamo registracijo in popolno knjigovodstvo vsakovrstnih podjetij in družb ter kontraktorjev, kakor tudi posameznikov. Urejamo davčne obračune ("Income tax return"), rešujemo davčne probleme in nudimo potrebne nasvete.

Posvetujte se z rojakom:

V. FERFOLJA,

J. M. THAME,

E. WEINBERG

Predstavljamo različna zavarovalna podjetja — "Tariff Companies".

Nudimo vam zavarovanja: za življenje, za bolezen, v nezgodah; zavarovanja nepremičnin itd. (Workers' Compensation, Public Risk, Superannuation scheme, Pension Funds.)

Telefon: SYDNEY 560 4766 in 560 4490

Melbournskim rojakom je na uslugo

ZOBNI TEHNIK — DENTAL TECHNICIAN

LUBI PIRNAT

18 WRIDGWAY AVE., BURWOOD, Vic.

Telefon: 288 4159

Izdelaava umetnega zobovja in vsa popravila.

Full denture service and repairs.

Melbournski rojaki!

Želite morda kupiti po zmerni ceni
KOKOŠI, ali zares SVEŽA JAJCA?

Oboje Vam nudi kokošja farma
Bruna in Alme SDRAULIG
(komaj miljo in pol od Slovenskega grička
v Elthamu).

Research Warrandyte Road, RESEARCH
Telefon: 437-1868

PRODAJAM HIŠO zaradi izselitve v drugo državo.
V melbournskem okraju Croydon, ne daleč od trgo-
vin, šole in železniške postaje. Hiša je Brick Veneer in
prostorna (tri spalnice), z garažo, vrtom in raznimi
pritiklinami. Cena je zmerna.

Kdor se zanima, naj telefonira, da se dogovorimo
za čas razgovora in ogleda hiše: Lastnik K. KROP,
112 Belmont Road, Croydon, Vic. 3136
Telefon: 723 1139 (po peti uri zvečer)

DOVTIPNE OD DOMA

— RESNICI V BRK . . .

- + *Kaj je rotacija? — Rotacija je družbeno organiziran
lov na stolčke.*
- + *Nemogoče je delati na stare politične napake ve-
dno nove dovtipe.*
- + *Govornik: "Naj živi delovno ljudstvo!" — Eden iz
ljudstva: "Od česa pa?"*
- + *Rezervnih delov za kmetijske stroje primanjkuje. . .
umetnih gnojil ni . . . veliko je tudi neobdelanih povr-
šin . . . Kaj je potemtakem narobe, če pšenico uva-
žamo?*
- + *Zob časa je, kot kaže, načel tudi zavod za spome-
niško varstvo.*
- + *Mednarodne banke so naše največje bogastvo.*

SLOVENSKO MIZARSTVO

se priporoča melbournskim rojakom
za izdelavo kuhinjskih omar
in drugega pohištva
po zmerni ceni.

Telefon:
459 7275

FRANC ARNUS
76 Beverley Road,
ROSANNA, Vic.

Se želite naučiti voziti avto?

ŠOFERSKI POUK

Vam z veseljem nudi

"FRANK'S AVTO ŠOLA"

32 THE BOULEVARD, FAIRFIELD WEST,
N.S.W., 2165
Telefon: 72 1583

REŠITEV avgustovega

Ugankarskega sprehoda po Primorskem:

1. (Ivan) Pregelj; 2. (Simon) Gregorčič; 3. Kobarid;
4. Gorica; 5. Ajdovščina; 6. Reka; 7. Piran; 8. Vrsno;
9. Tolmin; 10. Divača; 11. Pivka; 12. Soča; 13. Sveta
Gora (pri Gorici); 14. (Narte) Velikonja.

Črke v stolpcu od vrha navzdol sestavljajo dve
besedi — pridevek, ki smo ga Slovenci dali pesniku
Simonu Gregorčiču: GORIŠKI SLAVČEK.

REŠITEV so poslali: Ivanka Kropich, Ivo Peršič,
sestre v Slomškovem domu, Francka Anžin in Marija
Špilar, Zalika Svenšek, Jože Grilj, Ana Marija Cek,
Ivanka Žabkar, Vinko Jager.

Za nagrado je bil tokrat izžreban IVO PERŠIČ.

INCOME TAX RETURNS

Skozi vse leto nudimo poklicne usluge
pri Vaših raznih davčnih obveznostih in problemih.

MERCURY TAX SERVICE

518 SYDNEY ROAD, BRUNSWICK, VIC. 3056

Telefon: 387 7055 (2 liniji)

Uradjemo:

čez teden od 9 do 5.30
in sobotah od 9 do 1 ure.

Lastnik podjetja:
STANKO PENCA

NO APPOINTMENTS NECESSARY

Križanka

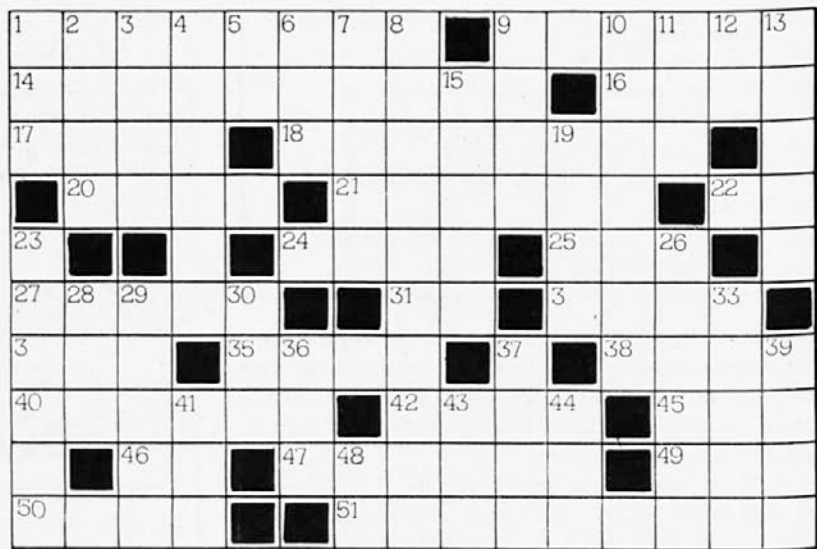
K. B. v tržaški Mladiki

Vodoravno: 1. strmeti, upirati pogled; 9. slovenski knez v času Cirila in Metoda; 14. del radijskega aparata, predhodnika tranzistorja; 16. prvotni prebivalec Peruja; 17. veter; 18. pri učenju jezika najzoprnejše; 20. župnija; 21. poroki, ohceti; 22. samo, edino; 24. položaj, rod, poklic; 25. tam (v latinščini); 27. zaslon, filmsko platno; 31. telegraf in telefon (kratica); 32. ime kralja Slovanov; 34. bolezen železa; 35. pripušča svetlobo in omogoča razgled; 38. del telesa; 40. plačilni, dohod-

kovni; 42. je prstene barve; 45. zelo negostoljubni vzklík; 46. predlog; 47. mehiška žgana pijača; 49. črnilo (v angleščini); 50. zlahen plin (uporaben pri razsvetljavi); 51. na vse strani brez reda.

Navpično: 1. hudobno bajeslovno bitje; 2. skandinavsko moško ime; 3. čedna, prikupna; 4. iz kamna zidana brežina, oporni zid; 5. čt.; 6. umetnost (latinsko); 7. debel, rejen; 8. osebe, ki širijo novosti (tujka); 9. nemški filozof; 10. otroški junak pesnika Župančiča; 11. začetek štetja; 12. kratici imena in priimka sydneyjskega zlatoporočenca; 13. pisatelj trilogije "Bobri"; 15. enota v jedrski fiziki: delec energije; 19. eksotični ptič, svet starim Egipčanom; 23. ime najmogočnejšega grofa Celjskega; 26. bogat, premožen; 28. vprašalnica po kraju; 29. mešano, vseh vrst; 30. ne (latinsko); 33. opeklina povzroča; 36. vodna žival, ki je sesalec; 37. sol (v angleščini); 39. žensko ime (pomanjševalnica); 41. nasprotje noči; 43. pogosto angleško moško ime; 44. vzklík 'gorje!' v latinščini; 48. es.

Upam, da križanka ni pretežka. Rešitev pošljite do 5. oktobra na uredništvo, ko bo žrebanje nagrajenca.

Mamica je pripovedovala sinčku, kako je tudi ona, ko je bila majhna, včasih nagajala in kako je enkrat celo zlezla na streho.

"Škoda, da se nisva prej poznala," zavzdihne sinček, "bi se lahko skupaj igrala."

9A LOWER PLAZA,
SOUTHERN CROSS HOTEL BUILDING,
MELBOURNE

Tel. 63 1650

Za razne prilike smo Vam na uslugo
v našem studiu, v cerkvi ali doma!

ZA POROKO: 75 različnih barvnih fotografij
s poročnim albumom vred — samo \$120.—

Slike za potni list — v dvajsetih minutah!

VIKTORIJSKIM SLOVENCEM

TOBIN BROTHERS
funeral directors

North Melbourne 189 Boundary Road, 329 6144

Malvern 1382 High Street, 509 4720

Noble Park 505 Princes Highway, 546 7860

Frankston 232 Cranbourne Road, 781 2115

Mentone 93 2460

NA USLUGO V ČASU ŽALOVANJA

(Nadaljevanje z notranje strani sprednjih platnic)

ANTOLOGIJA SLOVENSKEGA ZDOMSKEGA PESNIŠTVA.— Strani 280. Cena vezani knjigi 16.— dol., broširani 13.— dolarjev.

PERO IN ČAS I. — Izbor iz pisanja Mirka Javornika od 1927 do 1977. Obsežna knjiga 529 strani. Cena 15.— dolarjev.

NAŠ IN MOJ ČAS. — Zbirka študij etičnih in kulturnih vprašanj izpod peresa našega filozofa Vinka Brumna, ki živi v Argentini. Cena vezani knjigi 13.— dolarjev, broširani 10.— dolarjev.

HOJA ZA KRISTUSOM je knjižica v obliki molitvenika, ki obsega nesmrtna spise Tomaža Kempčana. Cena lično vezani knjigi 5.— dolarjev.

HVALIMO GOSPODA je zbirka ljudskih cerkvenih pesmi (z notami) v obliki molitvenika. Poleg 527 pesmi so dodane tudi stalne mašne in druge molitve. Cena 5.— dolarjev. Ista pesmarica v skrajšani obliki (tiskana pri nas v Avstraliji) je na razpolago za 2.— dolarja.

TABORIŠČNI ARHIV PRIČA (1., 2., 3. in 4. zvezek) — zbral dr. Filip Žakelj. Vsaka knjiga po 4.— dolarje.

KUHARSKA UMETNOST AZIJE. — Na 233 straneh, s številnimi kuharskimi recepti azijskih narodov in z več barvnimi slikami serviranja azijskih jedil. Zbrala Marinka Pečjak, izdano v Sloveniji. Cena 13.60 dolarjev.

ZBIRKA CELOVŠKIH MOHORJEVK 1982.— Štiri vredne knjige za ceno 14.— dolarjev.

ZBIRKA GORIŠKIH MOHORJEVK 1982. — Štiri vredne knjige za ceno 15.— dolarjev. (Na razpolago jih nimamo dosti.)

THE GLIMMER OF HOPE (Svit upanja) — Knjiga je izšla v angleškem jeziku v samozaložbi pisca Jožeta Komidarja (Oak Flats, N.S.W.). Obsega preprosto pisane spomine na dogodke v Loški dolini med revolucijo in jim dodaja svoja razmišljanja o mednarodnem komunizmu. Cena 6.- dol.

Naj omenim, da poština v ceni NI vključena!

SLOVENSKO-AVSTRALSKO DRUŠTVO CANBERRA Inc.

pozdravlja vse rojake
in brave MISLI
s prisrčnim vabilom:
**KADAR SE MUDITE
V CANBERRI,
OBIŠČITE NAS!**

Vsem rojakom in njih prijateljem sporočamo: naš DOM, poznan pod imenom TRIGLAV, na Irving Street, PHILLIP (CANBERRA), A.C.T., je odprt gostom vsak dan (vključno sobot, nedelj in praznikov, razen velikega petka in večera božične vigilije) od 11.45 a.m. do 11.45 ure p.m.

Nudimo številne slovenske pijače, naša kuhinja pa servira okusno domače pripravljeno hrano vsak dan od petih popoldan do desetih zvečer, na nedelje in praznike pa že od dvanajste ure dalje.

Tudi Vam bo pri nas vselej kdo na razpolago za razne informacije o Canberri in okolici.

KADAR SE MUDITE V CANBERRI: DOBRODOŠLI V SLOVENSKEM DOMU!

Naša telefonska številka: (062) 82 1083.

VAŠA DOMAČA
TURISTIČNA
AGENCIJA

DONVALE TRAVEL

1042—1044 Doncaster Road,
EAST DONCASTER, Victoria 3109

Telefon: 842 5666

(vse ure)

*Vabimo Vas, da obiščete našo pisarno, ki ima lastni prostor za parkiranje
Pokličite nas in ako Vam je ugodnejše, PRIDEMO TUDI NA VAŠ DOM.*

Z nasveti pri načrtovanju in pri urejevanju Vašega potovanja po Avstraliji ali preko morja
(pri nabavi potnih listov, viz, raznih drugih dokumentov, finančnega posojila,
zavarovanja, fotografij za potne liste . . .)

VAM JE NA USLUGO

ERIC IVAN GREGORICH

DONVALE TRAVEL

1042—1044 Doncaster Road, EAST DONCASTER, Victoria 3109

Telefon: 842 5666 (vse ure!)

Ime GREGORICH je med viktorijskimi rojaki že od leta 1952 dobro poznano
in na uslugo vsem, ki se odpravljajo na potovanje.

**PARI, KI NAČRTUJETE POROČNO POTOVANJE, STOPITE V ZVEZO Z NAMI!
UREJAMO TUDI POTOVANJA PO AVSTRALIJI, V NOVO ZELANDIJO,
BALI, SINGAPUR, HONGKONG,
ZDRUŽENE DRŽAVE AMERIŠKE, KANADO
TER SEVEDA KAMOR KOLI V EVROPO IN NA VSE STRANI SVETA.**

Ne pozabite ime ERIC IVAN GREGORICH!

Priporočamo se in Vas ne bomo razočarali!